

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

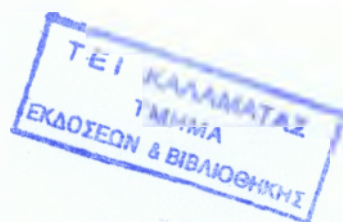
**ΘΕΜΑ: «Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΠΙΡΗ ΕΛΕΝΗ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Θ. ΤΣΕΚΟΣ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	8
1.1. Οριοθέτηση των εννοιών «Κοινωνική Πολιτική» , «Κράτος Πρόνοιας» και «Κοινωνικές Υπηρεσίες».....	8
1.2. Μοντέλα Κοινωνικής Πρόνοιας.....	12
1.3. Εδραίωση και κρίση του Κράτους-Πρόνοιας.....	13
1.4. Σύγχρονες τάσεις για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.....	15
1.5. Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα.....	17
1.6. Συμπεράσματα για την κοινωνική πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	23
2.1. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση του κοινωνικού κράτους.....	23
2.2. Ο σύγχρονος ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα κοινωνικής πολιτικής.....	25
2.3. Η Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	27
2.4. Το θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.....	32
2.5. Προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής πρόνοιας σε τοπικό επίπεδο.....	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....35

3.1. Η σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κοινωνική Πολιτική και μια μικρή ιστορική αναδρομή της Κ.Π. στην Ε.Ε.....	35
3.2. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.....	37
3.3. Το Πλαίσιο της Κοινωνικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	39
3.4. Κοινοτικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Ισότητα ανδρών και γυναικών.....	40
3.5. Κοινωνική Ατζέντα.....	43
3.6. Η Παρέμβαση στα θέματα υγείας.....	44
3.7. Πολιτικές Διασφάλισης Ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία.....	47
3.8. Η Καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού.....	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.....51

4.1. Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Α' ΚΑΠΗ.....	51
4.1.1. Πράξη σύστασης ΚΑΠΗ.....	51
4.1.2. Σκοπός Λειτουργίας ΚΑΠΗ.....	52
4.1.3. Μέλη του ΚΑΠΗ.....	52
4.1.4. Παρεχόμενες Υπηρεσίες ΚΑΠΗ.....	53
4.1.5. Διοίκηση.....	54
4.1.6. Ταμειακή Υπηρεσία – Διαχείριση.....	54
4.1.7. Προσωπικό.....	55
4.1.8. Καθήκοντα προσωπικού.....	56

4.2. Ενιαίο Νομικό Πρόσωπο Βρεφονηπιακών και Παιδικών Σταθμών.....	59
4.2.1. Κανονισμός λειτουργίας σταθμών.....	59
4.2.2. Κτιριακή υποδομή σταθμών.....	61
4.2.3. Κριτήρια – Προϋποθέσεις και Δικαιολογητικά εγγραφής σταθμών.....	62
4.2.4. Ημερήσια απασχόληση παιδιών.....	64
4.2.5. Προσωπικό σταθμών.....	67
4.2.6. Αρμοδιότητες προσωπικού.....	67
4.2.7. Οικονομικοί πόροι σταθμών.....	69
4.3. Αθλητικός Φορέας Δήμου Καλαμάτας.....	70
4.4. Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Δήμου Καλαμάτας – Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή.....	71
4.4.1. Αλεξανδράκειο Γηροκομείο.....	71
4.4.2. Τοπικό Συμβούλιο Νέων Δήμου Καλαμάτας.....	72
4.5. Ευπαθείς Κοινωνικά Ομάδες.....	73
4.5.1. Ολοκληρωμένη Αστική Ανάπτυξη της περιοχής της Ράχης.....	74
4.5.2. Τοπική Πρωτοβουλία προώθησης της απασχόλησης Καλαμάτας «ΖΩΦΟΡΟΣ».....	76
4.5.3. Ολοκληρωμένη υποστήριξη και παρέμβαση ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας υπέρ των Ελλήνων Τσιγγάνων (EQUAL).....	78
4.5.4. Σχέδιο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ΕΛΑΙΑ II.....	80

4.5.5. Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για μακροχρόνια ανέργους άνω των 45 ετών.....	81
4.6. Κοινωνικής Επιχείρηση Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ».....	82
4.6.1. Δημοτικό Ωδείο.....	85
4.6.2. Δημοτική Σχολή Χορού.....	86
4.6.3. Εικαστικό Εργαστήρι της ΔΕΠΑΚ.....	87
4.6.4. Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας(ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.).....	88
4.6.5. Δημοτική Πινακοθήκη.....	90
4.6.6. ΚΕΚ Δήμου Καλαμάτας.....	91
4.6.7. Δημοτικό Παντοπωλείο.....	93
4.6.8. Βοήθεια στο σπίτι.....	94

Παραρτήματα.....	100
-------------------------	------------

Βιβλιογραφία.....	104
--------------------------	------------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως είχαμε αναφέρει και στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας μας , ότι δηλαδή δε μπορεί να δοθεί ένας ακριβής ορισμός για το τι είναι Κοινωνική Πολιτική , παρ' όλα αυτά θα λέγαμε ότι κοινωνική πολιτική είναι το σύνολο των δημοσίων και ιδιωτικών δράσεων για την εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων ώστε να προαχθούν οι κοινωνική ειρήνη και η δικαιοσύνη με κύριο σκοπό την βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων.

Σκοπός λοιπόν της παρούσας εργασίας είναι η έρευνα , η ανάλυση και η παρουσίαση των κοινωνικών δομών του Δήμου Καλαμάτας , των διαφόρων δραστηριοτήτων τους καθώς και μια αποτίμηση της λειτουργίας τους και να εξεταστεί ο Δήμος Καλαμάτας αν και κατά πόσο καλύπτει τις ανάγκες των δημοτών σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής που άλλωστε είναι και το αντικείμενο της εργασίας μας.

Η συγκεκριμένη εργασία λοιπόν αποτελείται από 3 μέρη:

Στο πρώτο μέρος , το οποίο αποτελείται από 3 κεφάλαια , όπου είναι και το θεωρητικό μέρος της εργασίας, παρουσιάζεται η εννοιολογική κατάσταση της κοινωνικής πολιτικής και πως αυτή βρίσκει εφαρμογή μέσα από το κράτος πρόνοιας και τα μοντέλα του κράτους πρόνοιας , η σχέση της με την Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και η εφαρμογή της ,στα ευρωπαϊκά πλαίσια.

Στο δεύτερο μέρος γίνεται αναφορά στα χαρακτηριστικά και στις δομές της κοινωνικής πολιτικής που ασκούνται από τον εξεταζόμενο δήμο.

Στο τρίτο μέρος, όπου είναι και ο επίλογος παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις έπειτα από την έρευνα και την

ανάλυση των δεδομένων και των πληροφοριών που αφορούν την κοινωνική πολιτική του Δήμου Καλαμάτας.

Για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας έγιναν τα παρακάτω:

- Επιτόπια έρευνα σε κάποιες υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας με τη χρήση συνεντεύξεων που πραγματοποιήθηκαν με τους υπευθύνους κάθε υπηρεσίας καθώς και σε όσα άτομα παρευρίσκονταν εκεί. Πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές χρησιμοποιήθηκαν επίσης .Οι πρωτογενείς πηγές είναι οι παρακάτω:
- Ενημερωτικά φυλλάδια από την κάθε υπηρεσία του δήμου.
- Κάποια ΦΕΚ χρησιμοποιήθηκαν επίσης από το δήμο.
- Κάποιοι κανονισμοί από τη λειτουργία του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Δευτερογενείς πηγές είναι:

- Ιστοσελίδες στο Internet
- Βιβλιογραφία από το Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1.1 Οριοθέτηση των εννοιών «Κοινωνική Πολιτική» , «Κράτος Πρόνοιας» και «Κοινωνικές Υπηρεσίες»

Για την έννοια της Κοινωνικής Πολιτικής και του όρου «Κράτος Πρόνοιας», δεν υπάρχουν γενικά αποδεκτοί ορισμοί. Οι μελετητές και οι επιστήμονες προσδιορίζουν τις έννοιες αυτές από διαφορετικές επιστημονικές βάσεις και από διαφορετικά ιδεολογικά και πολιτικά πρίσματα. Μπορούμε όμως να παραθέσουμε τους κάτωθι ορισμούς, οι οποίοι είναι γενικότερα αποδεκτοί, σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία.

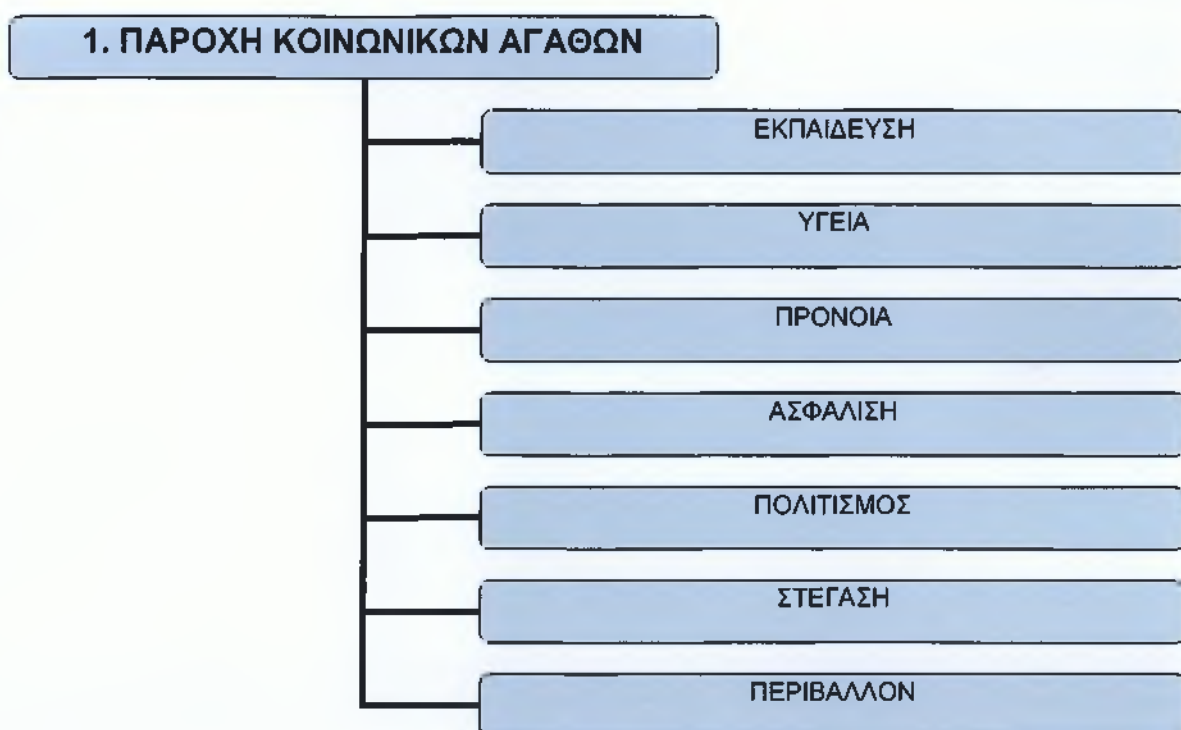
Η «κοινωνική πολιτική»¹ αναφέρεται στη δυνατότητα έκφρασης, ιεράρχησης και κάλυψης κοινωνικών αναγκών με ένα σύνολο ρυθμίσεων και μέτρων σε τομείς, όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η υγεία, η πρόνοια, οι ασφαλιστικές παροχές, η κατοικία και προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες σύμφωνα με τα σύγχρονα προστάγματα της κοινωνικής δικαιοσύνης, παράλληλα αποτελεί παράγοντα ρύθμισης κοινωνικής αναπαραγωγής και εξασφάλισης κοινωνικής ειρήνης και συνοχής.

1. Ε.Ε.Τ.Α.Α., Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, μελέτη Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Ε.Ε.Τ.Α.Α, Αθήνα 1995, σελ.170

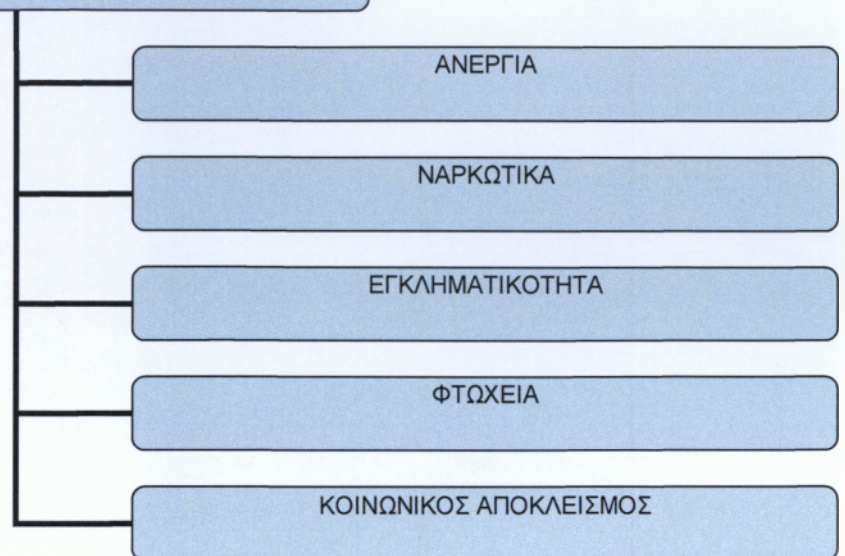
Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι η κοινωνική πολιτική είναι η οργανωμένη και προγραμματισμένη προσπάθεια της πολιτείας για την εξασφάλιση της ευημερίας των πολιτών της, με βάση πάντα τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου που είναι η αναγνώριση της αξίας του και ο σεβασμός της αξιοπρέπειάς του.

ΣΧΗΜΑ 1: ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

2. ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο όρος «κράτος πρόνοιας»² αναφέρεται στην ιστορικά καθορισμένη μορφή του αστικού κράτους στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλη διεύρυνση της κοινωνικής του λειτουργίας. Συγχρόνως, αποτελεί ένα ιδεατό μοντέλο κράτους, βασισμένο στις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης και της σχεδιασμένης συλλογικής δράσης, με απώτερο στόχο την επίτευξη της ευημερίας των πολιτών του και την εξάλειψη της κοινωνικής ανισότητας.

Με βάση τις παραπάνω εννοιολογικές οριοθετήσεις, μπορούμε να πούμε ότι η άσκηση της Κοινωνικής Πολιτικής αποδεικνύει και προσδιορίζει την ύπαρξη ή την μη ύπαρξη του κράτους πρόνοιας.

2. Ο. Στασινοπούλου, Κράτος Πρόνοιας, β' έκδ. Gutenberg, Αθήνα 1992, σελ. 19

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι στις μέρες μας, οι έννοιες αυτές δεν χρησιμοποιούνται αναφορικά με μέτρα, παροχές και λοιπές πολιτικές αποκλειστικά και μόνο κυβερνητικών φορέων είναι έννοιες σχετικές του σύγχρονου κοινωνικού κράτους, στο οποίο υπάρχει διαπλοκή του κρατικού και του ιδιωτικού χώρου, καθώς και των ανεπίσημων πλεγμάτων παροχής φροντίδας.

Οι «κοινωνικές υπηρεσίες»³ είναι ένα σύνολο υπηρεσιών, κρατικών και μη κρατικών, οι οποίες στοχεύουν στην εξατομικευμένη φροντίδα και κάλυψη αναγκών.

Στο ευρύ φάσμα τους εντάσσονται υπηρεσίες που αφορούν την παιδική μέριμνα και προστασία, την τρίτη ηλικία, την οικογένεια, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και τις υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβούλων.

Συνήθως καθορίζονται αναφορικά με τους χρήστες αυτών των υπηρεσιών, άτομα και ομάδες που αντιμετωπίζουν προβλήματα και βρίσκονται σε ιδιαίτερα ευπαθή κατάσταση, με κοινό χαρακτηριστικό τους τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού. Η φύση είναι τέτοια που καθιστά απαραίτητη τη συνεργασία επαγγελματιών και εξειδικευμένων στελεχών με την οικογένεια, τους συγγενείς και τον άμεσο κοινωνικό περίγυρο. Σε ό,τι αφορά την παροχή αυτών των υπηρεσιών, διακρίνουμε μορφές κλειστής έως και ιδρυματικής προστασίας, αλλά και ανοιχτής φροντίδας μέσα στην κοινότητα, με τη διαπλοκή επίσημων και ανεπίσημων φορέων.

3. Ο. Στασινοπούλου, <<Αναδιάρθρωση των προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών, η επικαιρότητα της ανεπίσημης φροντίδας και οι σύγχρονες διαπλοκές στο κοινωνικό κράτος και κοινωνική πολιτική. Π. Γετίμης – Δ. Γράβαρης (επιμ.), Θεμέλιο, Αθήνα 1993, σελ. 272

1.2 Μοντέλα Κοινωνικής Πρόνοιας

Η προσέγγιση της κοινωνικής πολιτικής και η οργάνωση των κοινωνικών υπηρεσιών εξαρτώνται από την υιοθέτηση στάσεων και αντιλήψεων ανάλογα με τα δύο κύρια μοντέλα πρόνοιας,⁴ το υπολειμματικό και το θεσμικό / αναδιανεμητικό.

Σύμφωνα με το υπολειμματικό μοντέλο, η κάλυψη των αναγκών πρέπει να γίνεται μέσα από τους μηχανισμούς της ελεύθερης αγοράς και της οικογένειας. Ο ρόλος του κράτους είναι επικουρικός. Στόχος είναι η παροχή βοήθειας σε ευπαθή μέλη της κοινωνίας για την αποφυγή της εξαθλίωσης. Η κάλυψη είναι επιλεκτική και αναπτύσσονται συστήματα για την εξακρίβωση της οικονομικής κατάστασης και των πραγματικών αναγκών. Οι υποστηρικτές του υπολειμματικού μοντέλου τονίζουν την οικονομία των πόρων που επιτυγχάνεται μέσω της ορθολογικής αξιοποίησής τους εκεί όπου υπάρχει πραγματική ανάγκη, καθώς και την προαγωγή της ατομικής πρωτοβουλίας και της ελεύθερης επιλογής. Αντίθετα, οι υποστηρικτές του θεσμικού μοντέλου ασκούν κριτική, επισημαίνοντας την επικέντρωση στη θεραπεία και όχι στην πρόληψη, την αδυναμία κάλυψης των αναγκών μέσα από τους μηχανισμούς της αγοράς και τον κοινωνικό στιγματισμό όσων προσφεύγουν στις κοινωνικές υπηρεσίες.

4. Ο. Στασινοπούλου, Κράτος Πρόνοιας, ό.π., σελ. 24-25

Με βάση το θεσμικό / αναδιανεμητικό μοντέλο, η κάλυψη θα πρέπει να είναι καθολική. Η παροχή υπηρεσιών προς όλους τους πολίτες θεωρείται δικαίωμά τους. Στόχος είναι η επίτευξη κοινωνικής συνοχής και νη προαγωγή πρωτοβουλιών αυτοβοήθειας και αλληλεγγύης. Στην αξία του ατομικισμού αντιτάσσεται το αίσθημα της συλλογικής αλληλεγγύης. Οι υποστηρικτές του υπολειμματικού μοντέλου ασκούν κριτική, τονίζοντας τη σπατάλη πόρων και τη μη αξιοποίησή τους εκεί όπου υπάρχει πραγματική ανάγκη.

Αυτά τα δύο κύρια μοντέλα πρόνοιας αποτελούσαν, για πολύ καιρό, τους δύο αντίθετους πόλους σε σχέση με την προσέγγιση της κοινωνικής πολιτικής, με αποτέλεσμα έντονες θεωρητικές αντιπαράθεσεις μεταξύ των υποστηρικτών τους. Σήμερα, μετά από θεωρητικές διαμάχες, οι οποίες βασιζόνταν κυρίως σε ηθικά και ιδεολογικά επιχειρήματα, υπάρχει μια νέα κατεύθυνση. Η αντιπαράθεση επιλεκτικής και καθολικής κάλυψης είναι ξεπερασμένη. Η πραγματικότητα έχει δείξει ότι πάντοτε υπήρχε μίγμα μέτρων της μιας και της άλλης μορφής. Στις μέρες μας αντικείμενο προβληματισμού είναι η αναζήτηση νέων μορφών διαπλοκής και συνύπαρξης κρατικού και ιδιωτικού χώρου παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.

1.3 Εδραίωση και κρίση του Κράτους-Πρόνοιας

Το Κράτος Πρόνοιας βασίζεται σε δύο στοιχεία-παράγοντες, στον οικονομικό, όπου έχουμε κυριαρχία της Κευνσιανής αντίληψης για τη σχέση κράτους-αγοράς (στη βάση αυτής της

αντίληψης η κοινωνική πολιτική αποτελεί παράγοντα στήριξης της λειτουργίας της αγοράς) και στο κοινωνικό στοιχείο, όπως «αυτό εκφράστηκε από το μοντέλο κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας του Μπέβεριτζ στην μεταπολεμική Βρετανία με στόχο την αντιμετώπιση και ρύθμιση των επιπτώσεων της οικονομικής ανάπτυξης και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής».

Εδραιώθηκε μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και λειτούργησε μέσα σε ένα διπλό αντιφατικό πλαίσιο, από τη μια συνέβαλε στην εξασφάλιση της ευημερίας και στην καταπολέμηση της φτώχειας, ενώ από την άλλη συνέβαλε στην αναπαραγωγή των ανισοτήτων και στην ενίσχυση του κοινωνικού ελέγχου. Η χρυσή εποχή του κράτους πρόνοιας διήρκησε μέχρι τη δεκαετία του 1970 και στη συνέχεια εξαιτίας οικονομικών δυσκαμψιών που εμφανίστηκαν διεθνώς άρχισε η κρίση του και παράλληλα μια έντονη κριτική και αμφισβήτησή του, η οποία ασκήθηκε από όλα τα επιμέρους πολιτικοideολογικά ρεύματα της εποχής.

Το κράτος πρόνοιας θεωρήθηκε υπεύθυνο για την οικονομική και κοινωνική κρίση ενώ άρχισε να αμφισβητείται το ιδεολόγημα στο οποίο στηρίχθηκε, το οποίο αντιλαμβανόταν το κράτος ως τον κατ' εξοχήν υπεύθυνο φορέα για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής. Οι εξελίξεις στο χώρο της οικονομίας (νέες μορφές εργασίας) θέτουν νέα προβλήματα για την οργάνωση και λειτουργία των κοινωνικών υπηρεσιών ενώ παράλληλα δημιουργούνται νέες μορφές φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ως συνέπεια των νέων οικονομικών δεδομένων και της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Υπό αυτούς τους νέους όρους αναζητείται μία σχέση μεταξύ κρατικού και ιδιωτικού τομέα καθώς η αύξηση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών, με ταυτόχρονη μείωση του κόστους αυτών. Επίσης σ' αυτή την νέα

πραγματικότητα δίνεται μεγάλη έμφαση στα άτυπα δίκτυα, στην οικογένεια και στον εθελοντικό τομέα ενώ το κράτος παίζει κυρίως ρόλο επιτελικό στον σχεδιασμό και του πλαισίου πολιτικής.

1.4 Σύγχρονες τάσεις για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής

Οι σύγχρονες τάσεις για την Κοινωνική Πολιτική διαμορφώνονται κάτω από την επίδραση διαφόρων οικονομικών και πολιτισμικών παραγόντων. Σήμερα εξαιτίας της αυξημένης πολυπλοκότητας των αναγκών και μετά την καταγγελία της κρίσης του Κράτους Πρόνοιας, η οποία οδήγησε στην αναδιάρθρωση των σχημάτων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, προωθούνται πλουραλιστικές μορφές οργάνωσης υπηρεσιών και υλοποίησης προγραμμάτων.⁵

Στα πλαίσια του σύγχρονου προνοιακού πλουραλισμού και σχετικά με την οργάνωση της Κοινωνικής Πολιτικής, ως κυρίαρχο στοιχείο, καθίσταται η διαπλοκή του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η αμιγώς κρατική παροχή υπηρεσιών περιορίζεται και αναζητείται νέα σχέση κρατικών και μη κρατικών φορέων. Ο ιδιωτικός χώρος και ο χώρος της ανεπίσημης φροντίδας στηρίζονται και αξιοποιούνται. Δίνεται έμφαση σε μορφές αυτοβοήθειας, ενώ αξιοποιούνται και τα άτυπα δίκτυα παροχής φροντίδας, η οικογένεια και η εθελοντική προσφορά.

5. Ο. Στασινοπούλου, Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική, ό.π., σελ. 278-291

Στα πλαίσια επίσημων στρατηγικών Κοινωνικής Πολιτικής, αναγνωρίζεται η σημασία της τοπικής κοινότητας, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις υποκαθιστά τις επίσημες κοινωνικές υπηρεσίες, ενώ σε άλλες περιπτώσεις τις πλαισιώνει και τις υποστηρίζει. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να αναλάβει πρωτοβουλίες για την κάλυψη των τοπικών αναγκών, οι οποίες όμως πολλές φορές περιορίζονται από την έλλειψη θεσμικής κατοχύρωσης και οικονομικών πόρων. Η οικογένεια καλείται να καλύψει τα κενά σε υπηρεσίες. Παράλληλα, γίνονται προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση και την εμπλοκή στην παροχή φροντίδας των άτυπων δικτύων, μέσα στην κοινότητα(γειτονιά, φιλικό περιβάλλον). Ο ιδιωτικός κερδοσκοπικός τομέας επικεντρώνεται σε ορισμένες ευπαθείς ομάδες, όπως την Τρίτη ηλικία και απευθύνεται σε ορισμένες εισοδηματικές κατηγορίες.

Η οργάνωση της Κοινωνικής Πολιτικής και οι διαπλοκές των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες από χώρα σε χώρα, ανάλογα με τις κοινωνικές συνθήκες και τις γενικότερες πολιτικές που κάθε κράτος ακολουθεί. Είναι όμως γενικό φαινόμενο ότι ο κρατικός τομέας στηρίζει άλλους φορείς, την ιδιωτική πρωτοβουλία, κερδοσκοπική και μη, τα άτυπα δίκτυα, την οικογένεια, τον εθελοντικό χώρο και την Τοπική Αυτοδιοίκηση και αναζητεί συνεργασία με αυτούς. Τα τελευταία χρόνια έχει επισημανθεί στο θεωρητικό επίπεδο, ότι πρέπει να συνεργαστούν όλοι οι φορείς και να υπάρξει όχι απλή αποκέντρωση κοινωνικών υπηρεσιών, αλλά, ουσιαστική ενδυνάμωση της κοινωνικής βάσης.

1.5 Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα

Το κράτος πρόνοιας εμφανίστηκε και αναπτύχθηκε σε βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες, οι οποίες βρίσκονταν στο πιο προχωρημένο στάδιο του καπιταλισμού. Το κοινωνικό κράτος παρουσιάστηκε ως η ασφαλιστική δικλείδα του καπιταλιστικού συστήματος, που απορροφά όλους τους κοινωνικούς κραδασμούς που προέρχονται από τις διάφορες κοινωνικές ανισότητες. Το κράτος πρόνοιας λειτουργεί σαν εξισοροπιστής, έχοντας σαν στόχο να διαφυλάττει την κοινωνική συνοχή και γαλήνη.

Στην Ελλάδα,⁶ οι κοινωνικές και οικονομικές δομές, η κακή σχέση κράτους-πολίτη και μια σειρά άλλων παραμέτρων, δεν καθιστούσαν επιτακτική την ανάγκη ανάπτυξης του κοινωνικού κράτους και γι' αυτό οδήγησαν στη σημερινή έλλειψη υποδομών για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος κοινωνικών υπηρεσιών.

Την οικονομία του χώρου χαρακτήριζε ένας ευρύτατος πρωτογενής τομέας, ένας περιορισμένος δευτερογενής τομέας με με χαρακτήρα κυρίως μεταπρατικό, ένας ευρύς τριτογενής τομέας και ένα ευρύ πλαίσιο δράσης στην παραοικονομία. Αυτή η οικονομική δομή, δεν δημιουργούσε εμφανείς και έντονες ανισότητες. Ο δημόσιος τομέας παρείχε στους εργαζόμενους μια ελάχιστη ασφάλεια, η παραοικονομία όμως έδινε την δυνατότητα στον καθένα, που είχε την εφευρετικότητα, να επιβιώνει.

6. Ε.Ε.Τ.Α.Α., Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, ό.π., σελ. 56-57

Στον αγροτικό πληθυσμό ήταν τέτοιες οι οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις, που δεν δημιουργούσαν, κλυδωνισμούς στην κοινωνία, ο δευτερογενής τομέας, που προκαλεί μεγάλες ανισότητες και έντονους κλυδωνισμούς, ήταν περιορισμένος.

Επίσης, αρνητικά βιώματα στην πολιτική ιστορία του ελληνικού κράτους υπήρξαν η από παράδοση κακή οργάνωση των υπηρεσιών, η έλλειψη συντονισμού και η κακή εξυπηρέτηση του πολίτη, τα οποία είχαν σαν αποτέλεσμα τη δυσπιστία των Ελλήνων πολιτών απέναντι στο κράτος. Αυτό το φαινόμενο είχε σαν απόρροια το δισταγμό των πολιτών ν' απευθυνθούν στις όποιες κοινωνικές υπηρεσίες που πρόσφερε η πολιτεία.

Για τον ελλαδικό χώρο, κινητήρια δύναμη ανάπτυξης κάποιων κοινωνικών υπηρεσιών αποτελούν η μικρασιατική καταστροφή και οι πόλεμοι του 20^{ου} αιώνα. Κύριο χαρακτηριστικό τους ότι αφορούν μόνο πληθυσμιακές ομάδες που θίγονται από την καταστροφή. Υπολογίζοντας τους λόγους που προαναφέρθηκαν, το κράτος το κράτος δεν πιάστηκε να μπει στη διαδικασία δημιουργίας υποδομών για ένα σύστημα κοινωνικής πολιτικής. Η πολιτεία σε στοιχειώδεις κοινωνικές παροχές, επιδοματικού και ιδρυματικού χαρακτήρα, που απευθύνονταν σε «ακραίες καταστάσεις». Ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις, ένα μεγάλο μέρος κάλυπτε η Εκκλησία και διάφορες φιλανθρωπικές οργανώσεις.

Σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση, το κράτος έχει διευρύνει την κοινωνική λειτουργία του, ακολουθώντας τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο. Όμως, η οικογένεια συνεχίζει να μεριμνά σε μεγάλο βαθμό για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και μάλιστα αυτή την κατεύθυνση υποστηρίζει και προωθεί το ίδιο το κράτος με διάφορες παροχές.

Μέχρι σήμερα κύριο χαρακτηριστικό της οργανωτικής δομής των κοινωνικών υπηρεσιών ήταν ο συγκεντρωτισμός.⁷ Όλες οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες σε θέματα κοινωνικής πολιτικής ήταν συγκεντρωμένες σε κεντρικό επίπεδο, οι οποίες συνοδεύονταν από έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται φαινόμενα αλληλοεπικαλύψεων σε ορισμένους τομείς, ενώ σε άλλους να παρατηρούνται ελλείψεις και κενά. Όλα αυτά καθιστούσαν το σύστημα κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών αναποτελεσματικό.

Οι δυνατότητες δράσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην άσκηση κοινωνικών πολιτικών ήταν περιορισμένες, αφού όταν παρέχονταν αρμοδιότητες δεν εξασφαλιζονταν αντίστοιχες δυνατότητες χρηματοδότησης. Η κυριότερη δυνατότητα που έδινε το κράτος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ήταν γνωμοδοτικού χαρακτήρα. Η Τ.Α συμμετείχε με εκπροσώπους της σε κρατικά όργανα, χωρίς όμως τη δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων. Ακόμη η Τ.Α είχε το δικαίωμα ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων κοινωνικού χαρακτήρα, με δικές της δαπάνες. Με δεδομένα όμως την έλλειψη ιδίων πόρων και την παντελή έλλειψη χρηματοδότησης από το κράτος, η δυνατότητα που δίνονταν από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο περιορίζονταν σημαντικά.

7. Ε.Ε.Τ.Α.Α., Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, ό.π., σελ. 58

Με την ψήφιση του νόμου 2646/98 επαναπροσδιορίζεται η κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα. Γίνεται προσπάθεια για την ανάπτυξη ενός Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, με διαχωρισμό αρμοδιοτήτων ανάμεσα στην κεντρική διοίκηση, την περιφέρεια, τη Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οργανώνονται νέες υπηρεσίες και δρομολογείται η δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Ο νόμος αυτός αποτέλεσε τη βάση για κάθε προσπάθεια παρέμβασης στον κοινωνικό χώρο από τους δημόσιους, ιδιωτικούς και εθελοντικούς φορείς. Η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου θ' αποδείξει τελικά εάν οι μεγαλόπνοες επιδιώξεις του, γίνουν πραγματικότητα.

1.6 Συμπεράσματα για την κοινωνική πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

Οι τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις τόσο στο διεθνή όσο και στον ελλαδικό χώρο, είχαν ως αποτέλεσμα την όξυνση των κοινωνικών προβλημάτων. Οι κοινωνικές ανάγκες γίνονται περισσότερες και παράλληλα μεγάλες ομάδες πληθυσμού αποκλείονται από το κοινωνικό γίνεσθαι.

Οι αλλαγές αυτές μετατοπίζουν από τη σφαίρα μιας κύριας κρατικής ευθύνης προς την ενεργοποίηση υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο. Η Τ.Α καλείται να καλύψει κενά και ανάγκες των κυβερνητικών πολιτικών, με δεδομένες θεσμικές, οργανωτικές και οικονομικές δυνατότητες. Η ελληνική Τ.Α ανταποκρίνεται σ' αυτό το νέο ρόλο της, αξιοποιώντας τις περιορισμένες δυνατότητές της,

παρέχοντας κοινωνικές υπηρεσίες στο τοπικό επίπεδο, τις περισσότερες φορές αποσπασματικά.

Με δεδομένο το θεσμικό πλαίσιο, συγκεντρωτικό μέχρι τώρα ως προς τις αρμοδιότητες και περιοριστικό ως προς τις δυνατότητες, με ελλείψεις στις υποδομές, σε στελεχιακό δυναμικό στην τεχνογνωσία όσον αφορά τον κοινωνικό σχεδιασμό και τη διαχείριση κοινωνικών προγραμμάτων, αντιμετωπίζοντας προβλήματα εξεύρεσης πόρων, με δυσκολίες στην ανάπτυξη συνεργασιών σε τοπικό, εθνικό και διεθνικό επίπεδο και αντιμετώπιση με κυβερνητικές πολιτικές που εύκολα μεταβιβάζουν ευθύνες, αλλά δύσκολα παρέχουν τ' απαραίτητα μέσα, η ελληνική Τ.Α. αποδέχθηκε την «πρόκληση».

Η Κεντρική Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη και τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό, οικονομικό και κοινωνικό χώρο, πρέπει να προσδιορίσει ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Παράλληλα πρέπει να μεταβιβάσει αρμοδιότητες και πόρους στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ για τη διοίκηση και λειτουργία εκείνων των δομών κοινωνικής πολιτικής, των οποίων οι υπηρεσίες έχουν τοπική αναφορά.

Για τη χρηματοδότηση των όποιων δραστηριοτήτων, οι ΟΤΑ θα πρέπει ν' αναζητήσουν άλλες εναλλακτικές πηγές οικονομικών πόρων, όπως χορηγίες, δωρεές κ.λπ. πρέπει ν' αξιοποιήσουν τις χρηματοδοτικές δυνατότητες που προσφέρουν τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ). Ακόμη πρέπει να υπάρχει ετήσιο ποσοστό δράσεων και προγραμμάτων, ενώ για τη συμμετοχή σε κοινοτικά κοινωνικά προγράμματα είναι απαραίτητες τροποποιήσεις στις διαδικασίες του Δημοσίου Λογιστικού.

Πέρα από τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στο θεσμικό πλαίσιο, στις υποδομές, στους τρόπους χρηματοδότησης, στις

αντιλήψεις των αρμοδίων, πρέπει να τονιστεί ότι οι σημαντικές διαφοροποιήσεις των αναγκών στον αστικό, ημιαστικό και αγροτικό χώρο, οδηγούν στη διαπίστωση ότι δε γίνεται λόγος για μια κοινωνική πολιτική της Τ.Α, αλλά για διαφοροποιημένες εκφάνσεις και εφαρμογές, μετά από προηγούμενη διεύρυνση αναγκών και εντοπισμό συγκεκριμένων προβλημάτων. Κάθε δήμος πρέπει ν' αναπτύξει τη δική του κοινωνική πολιτική, αντιμετωπίζοντας τα ιδιαίτερα προβλήματα των δημοτών του, έχοντας συγκεκριμένες δυνατότητες και πόρους οικονομικούς, τεχνικούς και ανθρώπινους.

Ο νόμος 2646/98 προσφέρει πολλά σ' αυτή την κατεύθυνση . Θέτει τις βάσεις για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας με συνυπολογισμό των εμπλεκόμενων φορέων. Η Τ.Α. θεωρείται σημαντικός φορέας για την παροχή πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας. Ο νόμος αυτός προσφέρει τις λύσεις για πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΟΤΑ κατά την ανάπτυξη κοινωνικών δράσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

2.1 Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διαμόρφωση του κοινωνικού κράτους

Ο ρόλος του τοπικού κράτους στην άσκηση κοινωνικών πολιτικών αποτελεί σημαντικό κριτήριο διαμόρφωσης του κοινωνικού κράτους. Αναφορικά με τη συγκρότηση του κοινωνικού κράτους και τη σχέση τοπικού – κεντρικού, πρέπει να τονιστεί ότι η ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές κοινωνίες συμβαδίζει με την αναβάθμιση των τοπικών θεσμών, οι οποίοι αναλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών πολιτικών σε όλους τομείς. Επίσης ο ρόλος του τοπικού κράτους στην άσκηση κοινωνικών πολιτικών είναι ιδιαίτερα σημαντικός σε κοινωνίες με κατ' εξοχήν αναπτυγμένο κοινωνικό κράτος και σχετικά αποκεντρωμένες δομές⁸ (π.χ. Μεγ. Βρετανία, Σουηδία).

Μετά την κρίση και την αναδιάρθρωση του οικονομικού συστήματος τη δεκαετία του 1970, η οποία οδήγησε στην κρίση και αναδίπλωση του κράτους πρόνοιας, παρουσιάστηκε και αναδιάρθρωση της σχέσης κεντρικού - τοπικού.

8. Γετίμης Π. Κοινωνικές Πολιτικές και Τοπικό Κράτος – Η σύγχρονη προβληματική, Γετίμης Π. – Γράβαρης Δ. (επιμ.), Θεμέλιο, Αθήνα 1993, σελ. 106-112

Οι νέες συνθήκες μείωσης των δαπανών του κράτους στους βασικούς τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, της πρόνοιας, της στέγασης, της ασφάλισης, η υποβάθμιση και εγκατάλειψη του αξιακού πλαισίου του δικαιωμάτων και η διαφοροποίηση του περιεχομένου των κοινωνικών λειτουργιών του κράτους, ευνόησαν την ανάδειξη του τοπικού, το οποίο θεωρήθηκε ως πεδίο διαμόρφωσης των προϋποθέσεων προσαρμογής και διεξόδου από την κρίση.

Η άσκηση κοινωνικών πολιτικών από τοπικούς θεσμούς κατά τη διάρκεια του 1980, μέσα στα πλαίσια νεοφιλελεύθερων ιδεολογιών και πρακτικών, ενέτεινε τη διάσπαση εθνικών πλαισίων άσκησης κοινωνικών πολιτικών, γεγονός που έπληξε σοβαρά μεγάλες κοινωνικές ομάδες και περιοχές, ενώ άφησε ουσιαστικά αρρυθμιστα και άλυτα σημαντικά διαρθρωτικά κοινωνικά προβλήματα που εμφανίζονται με ιδιαίτερη οξύτητα, όπως τα προβλήματα της φτώχειας, της ανεργίας κ.α.

Σήμερα, όπως διαφαίνεται, η θέση της Τ.Α. στην αναδιάρθρωση του κοινωνικού κράτους είναι σημαντική, με κυρίαρχο σημείο αναφοράς τη διττή υπόσταση το θεσμικού της πυρήνα: η σύνδεσή της με την κεντρική εξουσία και η σχέση της με την κοινωνική βάση, καθώς αποτελεί έκφραση των τοπικών κοινωνικών σχέσεων. Το αίτημα για επαναπροσδιορισμό των στοιχειωδών κοινωνικών λειτουργιών που θα πρέπει να εξασφαλίζουν οι νέοι πολιτικοί θεσμοί σε τοπικό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, τίθενται επιτακτικά, ώστε η προσδοκώμενη από όλους ανάπτυξη να επιτευχθεί στη βάση ενός νέου πλαισίου κοινωνικών δικαιωμάτων.

2.2 Ο σύγχρονος ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα κοινωνικής πολιτικής

Με την αύξηση των οικονομικών και κοινωνικών αναγκών και μέσα στα πλαίσια όχι μόνο των εθνικών, αλλά και των ευρωπαϊκών πολιτικών, η Τ.Α. καλείται να διαδραματίσει ένα ρόλο μεγαλύτερης ευθύνης και πρωτοβουλίας. Είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη δημιουργίας ενός κατάλληλου τοπικού πλαισίου, όχι μόνο για την άνετη διαβίωση των πολιτών, αλλά πολύ περισσότερο για την καθιέρωση μιας κοινωνικής ζωής, η οποία αποτελεί το υπόβαθρο και την υποδομή για την θεμελίωση της ιδέας της ανάπτυξης.

Υπάρχουν βέβαια διάφορα μέτρα (διοικητικά – πολιτικά – οικονομικά) με τα οποία μπορεί η Τ.Α. να παρέμβει αποτελεσματικά, προκειμένου να συμβάλλει και στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής, αλλά υπό τις εξής προϋποθέσεις:⁹

1. Την εσωτερική της ανασυγκρότηση
2. Τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από τις κεντρικές εξουσίες.
3. Την ελεύθερα επιλεγόμενη διακοινοτική συνεργασία με σκοπό την επίτευξη του κρίσιμου εκείνου μεγέθους, πληθυσμού και πόρων που επιτρέπει την εφαρμογή τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.
4. Τη διαθεσιμότητα των πόρων.

9. Τσενές Ηλ., Τοπική Αυτοδιοίκηση – Θεωρία και πράξη, εκδόσεις ΦΟΙΒΟΣ, Αθήνα 1986, σελ.30

Η Τ.Α. έχει ως σκοπό τη διοίκηση και τη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων. Για το λόγο αυτό θεωρείται ως μια αποτελεσματική μέθοδος άμεσης παροχής ορισμένων αγαθών υπηρεσιών αλλά και εξυπηρέτησης των βασικών αναγκών των πολιτών, έχοντας τον πλεονέκτημα της άμεσης βίωσης των ουσιαστικών προβλημάτων. Συνεπώς, η συμβολή της Τ.Α. στην αποτελεσματική διοίκηση ενός κρίνεται ζωτικής σημασίας, ενώ παράλληλα μεταφέρει τα αιτήματα και τους προβληματισμούς μεταξύ του κράτους και των πολιτών διαδραματίζοντας το ρόλο του «διαμεσολαβητή».

Η Τ.Α. ευρισκόμενη κοντά στα κοινωνικά προβλήματα, έχοντας τις δυνατότητες προσέγγισης του ανθρώπινου παράγοντα και της ποιοτικής αναβάθμισης των κοινωνικών υπηρεσιών, πρέπει να διαμορφώσει το πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό υπόβαθρο, πάνω στο οποίο θα θεμελιώνεται οποιαδήποτε προσπάθεια ανύψωσης του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων μιας περιοχής. Επίσης, η Τ.Α. κατανοώντας τα τοπικά κοινωνικά προβλήματα, θέτοντας συγκεκριμένους στόχους κοινωνικής βελτίωσης και ενσωματώνοντας τα άτομα και τις ομάδες στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση προγραμμάτων, μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών.

Επομένως, ένα σημαντικό θέμα, σχετικά με την ανάπτυξη κοινωνικών πολιτικών από την Τ.Α. είναι και η ένταξη του τοπικού προγραμματισμού, σχεδιασμένου και καταρτισμένου από τους ΟΤΑ, στον ευρύτερο πλαίσιο του περιφερειακού προγραμματισμού, όχι μόνο από πλευράς κοινωνικής πολιτικής αλλά και γενικότερης ανάπτυξης. Η Τ.Α. πρέπει να μετέχει στον σχεδιασμό προγραμμάτων σε περιφερειακά, εθνικά και

ευρωπαϊκά πλαίσια, ενώ παράλληλα πρέπει να ορισθούν κριτήρια αξιολόγησης των τοπικών αναγκών σε σχέση με ευρύτερα προγράμματα, με στόχο την ισομερή ανάπτυξη των περιοχών.

2.3 Η Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής από την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η τάση που επικρατεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και στη χώρα μας είναι περιορισμός της Δημόσιας Διοίκησης σε ένα ρόλο επιτελικό, κάτι που προϋποθέτει την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων της και την άσκηση πλέον από την Τοπική Αυτοδιοίκηση κοινωνικών της λειτουργιών, διαδικασία που απαιτεί όμως την ενίσχυση των υποδομών της και την στελέχωσή της με το κατάλληλο και αναγκαίο δυναμικό. Η αναγκαιότητα ενίσχυσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πηγάζει από το γεγονός ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι ένας τοπικής σημασίας διοικητικός μηχανισμός αλλά αποτελεί ένα πολιτικό – διοικητικό θεσμό που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη και θεμελιώνεται και αυτός στη λαϊκή κυριαρχία. Ειδικότερα η Α/βάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί θεμελιώδη θεσμό της κοινωνίας, το χώρο στον οποίο συγκροτείται και ολοκληρώνεται η κοινωνία των πολιτών, αποτελεί τον χώρο εκφράζεται, συμμετέχει, ολοκληρώνεται καθημερινά ο πολίτης. Αυτή η μορφή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθιστά ουσιαστικότερο και ενεργότερο το ρόλο που μπορούν να «παίξουν» πλέον οι αυτοδιοικητικοί θεσμοί στα πλαίσια της νέας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.

Αυτός ο νέος ρόλος που μπορεί ν' αναλάβει η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί μια πρόκληση γι' αυτήν καλείται να

περάσει από το ρόλο στήριξης προνοιακών προγραμμάτων περιορισμένης εμβέλειας υπό την αιγίδα δημοσίων φορέων, σε ένα ρόλο επιτελικό, όπου ο κοινωνικός σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιοποίηση προγραμμάτων θα αποτελούν τη δική της κοινωνική πολιτική με απώτερο σκοπό την ενδυνάμωση της τοπικής κοινότητας.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι υπάρχει μία σημαντική διαφορά μεταξύ των άλλων χωρών της Ε.Ε. και της Ελλάδας, δεδομένου ότι στις χώρες της Δυτ. Ευρώπης η Τοπική Αυτοδιοίκηση παραδοσιακά δραστηριοποιούνταν στη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό ανά χώρα. Παράλληλα, στις χώρες αυτές υπήρξε ιδιαίτερη ανάπτυξη εθελοντικών πρωτοβουλιών, οι οποίες είτε παρείχαν κατά προτεραιότητα κοινωνικές υπηρεσίες είτε παράλληλα και συμπληρωματικά προς τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αναφορικά με την κατάσταση που επικρατούσε και επικρατεί στην Ελλάδα αυτή είναι τελείως διαφορετική. Ξεκινώντας από το γεγονός ότι στη χώρα μας η σύσταση κοινωνικής υπηρεσίας σε κάθε δήμο, δεν αποτελεί υποχρέωσή τους αλλά βρίσκεται στη διακριτική τους ευχέρεια, «βαθαίνει» το χάσμα μεταξύ Ελλάδας και των χωρών της Ε.Ε.. Πρέπει ν' αναφερθεί ότι τελευταία αρκετοί δήμοι έχουν αναπτύξει κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα, τα οποία είτε έχουν τομεακό χαρακτήρα και στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του ευρύτερου τοπικού πληθυσμού, είτε είναι προσανατολισμένα στην αντιμετώπιση προβλημάτων ειδικότερων κοινωνικών ομάδων. Όσον αφορά την εθελοντική πρωτοβουλία πρέπει να επισημάνουμε την μακρά δράση και παράδοσή της, η οποία όμως σήμερα χαρακτηρίζεται από μια αντίστροφη πορεία

στην εξέλιξή της με σημαντικό περιορισμό της σημασίας της σχετικά με τη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Όμως για να μπορέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση ν' αναλάβει το νέο ρόλο της είναι απαραίτητες ορισμένες προϋποθέσεις :

- i. Η ανάπτυξη οργανωτικής υποδομής, ώστε να μπορέσει να μπορέσει να καταστεί ικανή για ν' αναλάβει την ευθύνη για τα τοπικά κοινωνικά ζητήματα.
- ii. Η μεταφορά από το κεντρικό κράτος και κατοχύρωση (τόσο θεσμικά όσο και οικονομικά) αρμοδιοτήτων σχετικά με την κοινωνική πολιτική.
- iii. Η συνεργασία με την οργανωμένη εθελοντική πρωτοβουλία και στήριξη αυτής .
- iv. Η δυνατότητα ουσιαστικής συμμετοχής των άτυπων δικτύων (οικογένεια, ομάδες, άτομα)στην υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων, όπου τα άτυπα δίκτυα θα μπορούσαν να αποτελούν τόσον αποδέκτες όσο και φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών .
- v. Η στήριξη άτυπων εθελοντικών ομάδων (ομάδες αυτοβοήθειας, ομάδες αλληλεγγύης) στο έργο τους στη βάση της συνεργασίας και όχι στη βάση της χειραγώγησης.

Πρέπει να τονιστεί όμως ότι η κοινωνική πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο στον τομέα της πρόνοιας και της υγείας, αλλά θα πρέπει ν' αναλάβει δράσεις και να παρέμβει σε τομείς που θα συμβάλλουν στη βελτίωση και ανάπτυξη της ποιότητας ζωής των κατοίκων της (όπως αθλητισμός, περιβάλλον, πολιτισμός) καθώς και σε θέματα που αφορούν συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες (τοξικομανείς,

φορείς του AIDS, μετανάστες) που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτό σημαίνει ότι η κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ θα πρέπει να ανταποκριθεί σε νέου τύπου κοινωνικές ανάγκες που συνδέονται συχνά με την προσωπικότητα και ιδιαιτερότητα του δέκτη γι' αυτό άλλωστε θεωρείται το καταλληλότερο επίπεδο άσκησης κοινωνικής πολιτικής, δεδομένου ότι στις νέες ανάγκες δε μπορεί ν' ανταποκριθεί η κρατική κοινωνική πολιτική με τον μαζικό, τυποποιημένο και γραφειοκρατικό χαρακτήρα της.

Η κοινωνική πολιτική που ασκεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη χώρα μας γίνεται μέσω των οργανωτικών σχημάτων που έχουν θεσμοθετηθεί μέσω των υπάρχουσών υπηρεσιών και μέσω των οργανωτικών σχημάτων που έχουν θεσμοθετηθεί από την πολιτεία και αφορούν συγκεκριμένους πληθυσμιακούς στόχους. Αναφορικά με τις οργανωτικές δομές μέσω των οποίων οι ΟΤΑ μπορούν ν' ασκούν κοινωνική πολιτική σε τοπικό επίπεδο είναι συγκεκριμένες και αναφέρονται: α) στη δυνατότητα σύστασης κοινωνικής υπηρεσίας, με τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού Υπηρεσίας τους (Ε.Κ.Υ) και β) στη σύσταση ενός νομικού προσώπου με τους ίδιους σκοπούς, το οποίο μπορεί να έχει τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ (που είναι η συνηθέστερη και καταλληλότερη) ή Ν.Π.Ι.Δ, δηλ. δημοτική επιχείρηση ή αστική μη κερδοσκοπική, μαζί όμως με άλλα Νομικά Πρόσωπα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας. Ενώ ένας άλλος τρόπος με τον οποίο οι δήμοι ασκούν κοινωνική πολιτική είναι μέσω της ανάπτυξης κοινωνικών προγραμμάτων που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως εξής:

- **Προγράμματα πρόληψης**, εστιάζονται κυρίως στο χώρο της ψυχικής υγείας και εξάρτησης από τα ναρκωτικά. Οι φορείς εκτέλεσης αυτών των προγραμμάτων είναι κυρίως οι

δήμοι, μέσω των δημοτικών ιατρείων και των συμβουλευτικών σταθμών τους.

- **Προγράμματα ανοιχτής προστασίας ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η)** στα πλαίσια των οποίων παρέχονται υπηρεσίες κυρίως σε ηλικιωμένα άτομα, ιατρική περίθαλψη, φυσικοθεραπεία κ.α.
- **Πολιτιστικά προγράμματα και προγράμματα άθλησης**, κυρίως για παιδιά και γυναίκες τα οποία οργανώνονται μέσω των πνευματικών κέντρων και με την συνεργασία των δήμων με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (ΓΓΑ) και το Υπουργείο Πολιτισμού.
- **Προνοιακά προγράμματα τα οποία απευθύνονται σε Α.Μ.Ε.Α.** (κυρίως παιδιά) με στόχο τη δημιουργική τους απασχόληση, **σε απόρους** με στόχο την κοινωνικοοικονομική ή σε είδος στήριξη τους, ενώ αναπτύσσονται προγράμματα και για ειδικές κατηγορίες πληθυσμού.
- **Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης** που στόχο έχουν την ένταξη στην αγορά εργασίας νέων ανέργων και γυναικών.

Σχετικά με τα προαναφερθέντα προγράμματα θα λέγαμε ότι υπερτερούν αυτά της ανοιχτής προστασίας ηλικιωμένων καθώς και τα πολιτιστικά / αθλητικά. Ενώ τελευταία παρατηρείται μία έντονη κινητικότητα στο χώρο της πρόληψης σε θέματα υγείας, ψυχικής υγείας και εξάρτησης από τα ναρκωτικά.

2.4 Το θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής

Σε όλη τη διαδρομή της ιστορίας της κοινωνικής πολιτικής κύριος φορέας παρέμβασης των εκάστοτε κοινωνικών προβλημάτων υπήρξε το κράτος. Το κράτος όμως ως κυβερνητικός και ιδιαίτερα ως διοικητικός μηχανισμός δεν προσφέρεται ούτε μπορεί ν' αναδειχθεί ως ο καλύτερος φορέας για την ανάπτυξη, την πρόνοια και την άλλη φροντίδα σε τοπικό επίπεδο.

Αφού λοιπόν το κράτος δεν ενδείκνυται ως φορέας τοπικής ανάπτυξης, κι αν δεχτούμε την άποψη πως η «κοινωνική πρόνοια αποτελεί δημόσια υποχρέωση»,¹⁰ αποκλείουμε και τον κοινωνικό τομέα, καταλήγουμε στο να υποστηρίξουμε πως η επίλυση των τοπικών προβλημάτων και η τοπική ανάπτυξη πρέπει να προσδιορίζεται και να εκτελείται από την κοινωνία, η οποία γνωρίζει τις ανάγκες της.

Η καταγραφή των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ στους τομείς της κοινωνικής πρόνοιας, παραπέμπει στο θεσμικό πλαίσιο της κοινωνικής δράσης των ΟΤΑ. Στην Ελλάδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο είναι επαρκές για την εγκατάσταση φορέων τοπικής εξουσίας, αλλά όσον αφορά την παρέμβαση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής είναι πολύ περιορισμένη.

10. Σ. Χτούρης, Θεσμοί και ρυθμίσεις της Κοινωνικής Πολιτικής, Πράξις, Αθήνα 1993, σελ. 34

Το θεσμικό αυτό πλαίσιο αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση όλων των βαθμίδων χωρίς όμως να της δίνεται η δυνατότητα να παίξει το ρόλο που μπορεί για την κοινωνική πρόνοια σε τοπικό επίπεδο.

Ο πρόσφατος νόμος 2648/1998¹¹ αλλάζει τις ως τώρα θεσμικές δυνατότητες της Τ.Α. για την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας, ρυθμίζοντας θέματα για την δημιουργία ενός ενιαίου ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού δικτύου κοινωνικής φροντίδας. Μέχρι την ψήφιση αυτού του νόμου, τα βασικά νομοθετήματα και οι ρυθμίσεις που σχετίζονται με την παρέμβαση της Τ.Α στην κοινωνική πολιτική ήταν περιοριστικά για την πραγμάτωση της όποιας κοινωνικής δράσης, κυρίως γιατί οι δαπάνες επιβάρυναν αποκλειστικά τους ΟΤΑ. Οι αρμοδιότητες κοινωνικού χαρακτήρα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προβλέπονταν σε διατάξεις διαφόρων νόμων και στο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (ΔΚΚ).¹²

Ο συγκεκριμένος νόμος ρυθμίζει θέματα για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού δικτύου κοινωνικής φροντίδας. Για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών δραστηριοποιούνται:

- Ο δημόσιος τομέας, οι υπηρεσίες του οποίου αναδιοργανώνονται στη βάση της συγκρότησης του κράτους και της Αυτοδιοίκησης.
- Ο μη κερδοσκοπικός ιδιωτικός τομέας
- Το εθελοντικό κίνημα και οι οργανώσεις μη κυβερνητικού χαρακτήρα.

11. ΦΕΚ Νόμος 2646/98 <<Περί ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας>>. Βλ. παράρτημα

12. Στο άρθρο 24 του ΔΚΚ καθορίζεται ότι η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των Δήμων και Κοινοτήτων.

2.5 Προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής πρόνοιας σε τοπικό επίπεδο

Η μέχρι σήμερα εμπειρία από την υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση μας οδηγούν στον προσδιορισμό ορισμένων προϋποθέσεων για την πιο ουσιαστική και αποτελεσματική της συμμετοχή στην ανάπτυξη κοινωνικής πρόνοιας σε τοπικό επίπεδο.

Η άσκηση από την Τοπική Αυτοδιοίκηση μιας επωφελής κοινωνικά πολιτικής, προϋποθέτει:

1. Την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ.

2. Την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αρμοδιότητες και οικονομικούς πόρους.

3. Ποσοτική κάλυψη και ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού. Οι ελλείψεις σε κατάλληλο προσωπικό να στελεχώσει τις κοινωνικές υπηρεσίες είναι πάρα πολλές και συμβάλλουν σε μεγάλο ποσοστό στη μη ικανοποιητική λειτουργία τους. Η κατάλληλη στελέχωση είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας καθώς και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

4. Την προώθηση και την επίδοση με άλλους κοινωνικούς φορείς, εθελοντικές οργανώσεις, ιδιωτικές πρωτοβουλίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3.1 Η σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κοινωνική Πολιτική και μια μικρή ιστορική αναδρομή της Κ.Π. στην Ε.Ε.¹³

Αντικείμενο της Κ.Π. όπως προαναφέραμε είναι η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων της οποιασδήποτε χώρας, όπως είναι η ανεργία, η φτώχεια, οι συνθήκες διαβίωσης κ.τ.λ.. Τα προβλήματα αυτά λίγο πολύ είναι κοινά σε όλες τις χώρες και πολύ πιο έντονα σε μια οικονομική ένωση στην οποία συμμετέχουν χώρες με διαφορετικό επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης. Έτσι η Ε.Ε. ασχολήθηκε με τα προβλήματα των ευρωπαϊκών πολιτών τόσο με τις αρχικές συνθήκες όσο και με τις μετέπειτα πράξεις της ένωσης. Την εμφάνισή της για πρώτη φορά η Κ.Π. την κάνει το 1957 με τη Συνθήκη της Ρώμης η οποία αποτελεί προοίμιο της ιδρυτικής συνθήκης της Ε.Ο.Κ., όπου εκφράζεται η πρόθεση των ιδρυτών της να επιδιωχθεί η σταθερή βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας, καθώς επίσης και να εξασφαλιστεί η οικονομική και κοινωνική πρόοδος.

Νέα ώθηση έδωσε η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1986 στο προοίμιο της οποίας αναφέρεται στη διασφάλιση των δικαιωμάτων ισότητας, ελευθερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης μέσα από έναν Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.

13. Βασιλείου Γ. Πανάγου Κωνσταντίνου Σ. Τσουντα, Διακρατική και υπερεθνική συνεργασία(το οικουμενικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο), Παπαζήση, Αθήνα 2002, σελ. 787

Η Ε.Ε.Π. παρακινεί τα κ-μ να προάγουν τη βελτίωση ειδικότερα στους τομείς της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο της εργασίας και την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Επίσης το 1988 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ανόβερου τόνισε την σημαντικότητα της κοινωνικής διάστασης, η οποία είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και την επίτευξη της κοινωνικοοικονομικής κοινοτικής προόδου.

Ακόμη μια προσπάθεια για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Κ.Π. παρατηρείται το 1992 με τη συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία ουσιαστικά αποτελεί τροποποίηση της Συνθήκης της Ρώμης όσον αφορά τον κοινωνικό τομέα. Η διαφορά των δύο αυτών συνθηκών έγκειται στην επιδίωξη μιας πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος, για την παιδεία και την κατάρτιση υψηλότερου επιπέδου και στην προσπάθεια ανάδειξης των πολιτισμών των κ-μ.

Επιπλέον το 1994 η Λευκή Βίβλος, η οποία παρουσιάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται τόσο σε θέματα απασχόλησης, όσο και σε θέματα οικογενειακής ζωής κοινωνικής ασφάλειας, ισότητας ευκαιριών και δημόσιας υγείας.

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997 προβλήθηκε μια νέα σειρά κοινωνικών κατευθύνσεων με την εισαγωγή ενός νέου τίτλου απασχόλησης όπως και με την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου ν' αποδεχτεί την ενσωμάτωση του Κοινωνικού Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη.

Τέλος, το 2004 υπογράφηκε η Συνθήκη για την θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης, σύμφωνα με το οποίο ενισχύεται η κοινωνική αλληλεγγύη μεταξύ των κ-μ, αντικαθίστανται από αυτό οι προηγούμενες συνθήκες και απλουστεύεται η λειτουργία της Ε.Ε. ενισχύεται το κοινωνικό πρόσωπό της Ε.Ε.. Με στόχους την

πλήρη απασχόληση, την κοινωνική πρόοδο την ισότητα, την καταπολέμηση της φτώχειας του κοινωνικού αποκλεισμού και διακρίσεων, κατοχυρώνονται οι αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ελευθερίας, ισότητας και σεβασμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων κ.τ.λ.

Σήμερα οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις εργάζονται με σκοπό τη δημιουργία μιας Ευρώπης ανταγωνιστικής με δυναμική οικονομία η οποία θα βασίζεται στη γνώση και θα είναι ικανή να προσφέρει βιώσιμη ανάπτυξη με περισσότερες θέσεις εργασίας. Για την επίτευξη βέβαια αυτού του στόχου χρειάζεται να γίνει επένδυση στον παράγοντα άνθρωπο και στην αποφυγή κάθε είδους κοινωνικού αποκλεισμού.

3.2 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ¹⁴

Με στόχο την προαγωγή, στο εσωτερικό της κοινότητας, τη διευκόλυνση της απασχόλησης αλλά και την εξέλιξη της παραγωγής, κυρίως μέσω της κατάρτισης και της επαγγελματικής προσαρμογής, δημιουργήθηκε το Ε.Κ.Τ.

14. Βασιλείου Γ. Πανάγου Κωνσταντίνου Σ. Τσουντα, Διακρατική και υπερεθνική συνεργασία(το οικουμενικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο), Παπαζήση, Αθήνα 2002, σελ. 789

Το ταμείο διοικείται από την Ευρωπαϊκή, η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κ-μ και των συνδικαλιστικών φορέων των εργαζομένων και των εργοδοτών. Το Ε.Κ.Τ. χρηματοδοτεί δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενισχύσεις για τις προσλήψεις με στόχο τη διευκόλυνση της επαγγελματικής ένταξης των νέων και των προσώπων που είναι εκτεθειμένα σε μακροχρόνια ανεργία, επίσης σε άτομα που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας, καθώς και δράσεις κατάρτισης και επαγγελματικού προσανατολισμού, έτσι ώστε να διευκολύνεται η προσαρμογή των εργαζομένων στις αλλαγές και στην εξέλιξη της αγοράς εργασίας.

Από Ευρωπαϊκό Νόμο θεσπίζονται τα μέτρα εφαρμογής σχετικά με το Ε.Κ.Τ., ο οποίος νόμος εκδίδεται μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή των περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.¹⁵

15. www.europa.eu.int

3.3 ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο η κοινωνική πολιτική δεν εμπίπτει γενικώς στις κύριες αρμοδιότητες της Ένωσης. Οι ποικίλες κοινωνικές της δράσεις έχουν κατά βάση συντρέχοντα και συντονιστικό χαρακτήρα και επικεντρώνονται πρωτίστως στην απασχόληση και στην διασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε αυτή, συμπεριλαμβανομένων εδώ και των δράσεων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι πολιτικές για την υγεία είναι συντονιστικές και συμπληρωματικές ως προς τις ασκούμενες σε εθνικό επίπεδο ενώ οι προνοιακές πολιτικές είναι εξαιρετικά περιορισμένες και μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν σε δράσεις αναζωογόνησης του αστικού ιστού σε ζώνες που βρίσκονται σε κρίση. Στη συνέχεια θα περιγράψουν συνοπτικά τα κύρια πεδία νομικά δεσμευτικών και μη παρεμβάσεων της Ένωσης.¹⁶

16.Κοντιάδης Ξενοφώντας, <<Κοινωνική πολιτική και ΤΑ>>, τελική έκθεση, Εκδόσεις Α. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 2006, σελ.225-227

3.4 ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η προτεινόμενη στρατηγική πλαίσιο αποσκοπεί, αφενός στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα το στόχο της ισότητας αφετέρου, με την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων υπέρ των γυναικών που είναι αναγκαίες για τη εξάλειψη των συνεχιζόμενων ανισοτήτων. Για την ανάπτυξη οριζόντιων και συντονιστικών δράσεων, η Επιτροπή προτείνει, επίσης, τη συμπλήρωση της στρατηγικής πλαισίου με πρόγραμμα στήριξης για την προώθηση της οργάνωσης εκστρατειών ευαισθητοποίησης, τη βελτίωση της συγκέντρωσης δεδομένων και την εφαρμογή διακρατικών προγραμμάτων γύρω από πέντε αλληλοεξαρτώμενους τομείς παρέμβασης:

Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομική ζωή μέσω:

- ❖ Της ενθάρρυνσης της δια βίου επιμόρφωσης των γυναικών και την προώθηση της δυνατότητας απασχόλησης των γυναικών.
- ❖ Της πρόσβασής τους στην απασχόληση στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών.
- ❖ Της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, κυρίως στο πλαίσιο προγραμμάτων EQUAL, INTERREG, URBAN, LEADER.

- ❖ Της ανάπτυξης διαλόγου με τους διευθύνοντες των επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη συμβολή τους στην ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομική ζωή.
- ❖ Τη σύσταση ενός ευρωπαϊκού βραβείου ή πιστοποιητικού για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν πρότυπα ορθής πρακτικής ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Προώθηση της ισότητας όσον αφορά τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση με:

- ❖ Την ενίσχυση της ισόρροπης συμμετοχής των γυναικών και των ανδρών στη λήψη πολιτικών αποφάσεων.
- ❖ Την αξιολόγηση των επιπτώσεων των εκλογικών συστημάτων, των ποσοτώσεων και άλλων μέτρων σχετικών με την ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών στα εκλεγμένα πολιτικά όργανα.
- ❖ Την υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης των ευρωπαίων πολιτών σχετικά με την αναγκαιότητα ισόρροπης εκπροσώπησης στα εκλεγμένα δημόσια όργανα και στην οργάνωση των πολιτικών κομμάτων.
- ❖ Την ενίσχυση της ισόρροπης συμμετοχής γυναικών και ανδρών στη διαδικασία λήψης οικονομικών και πολιτικών αποφάσεων με την αξιολόγηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την επαγγελματική ζωή και σταδιοδρομία γυναικών σε θέσεις διευθυντικών στελεχών.

- ❖ Την ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Προώθηση της ίσης πρόσβασης και της πλήρους ικανοποίησης των κοινωνικών δικαιωμάτων για τους άνδρες και τις γυναίκες με:

- ❖ Την προώθηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σχετικά με την κοινωνική προστασία στα θέματα της γονικής άδειας, της προστασίας της μητρότητας και του χρόνου εργασίας.
- ❖ Την ενίσχυση των δραστηριοτήτων ενημέρωσης των ευρωπαίων πολιτών σχετικά με την κοινωνική νομοθεσία στην ΕΕ.
- ❖ Εξασφάλιση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στην κατάρτιση, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των κοινοτικών πολιτικών που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των γυναικών και των ανδρών, όπως οι μεταφορές, η δημόσια υγεία, οι εξωτερικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένης πολιτικής για τα δικαιώματα του ανθρώπου και του κοινοτικού προγράμματος για την καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ.

Η αλλανή των ρόλων και των στερεοτύπων γυναικών και ανδρών με:

- ❖ Την εξάλειψη των στερεοτύπων στον τομέα της εκπαίδευσης – π.χ. στα σχολικά εγχειρίδια - και για την κατάρτιση ορθών πρακτικών στο συγκεκριμένο τομέα.
- ❖ Την εξάλειψη των υφιστάμενων στερεοτύπων στις σχετικές δημόσιες πολιτικές και στα μέσα ενημέρωσης.

3.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΤΖΕΝΤΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επεξεργαστεί μια κοινωνική ατζέντα για την περίοδο 2006-2010 με διακηρυσσόμενο στόχο την επίτευξη μιας κοινωνικής Ευρώπης ενταγμένης σε θέση ισχύος στην παγκόσμια οικονομία μέσω της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και νέων ευκαιριών για όλους. Παρά την αναφορά στον κοινωνικό χαρακτήρα των πολιτικών της ατζέντας αυτής, η έμφαση δίδεται κυρίως στην ανταγωνιστικότητα. Τα μέτρα υλοποίησή της έχουν ως κύριο στόχο να επιτρέψουν στους πολίτες να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους για διαχείριση της εντατικοποίησης του ανταγωνισμού σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο, την τεχνολογική ανάπτυξη και τη δημογραφική γήρανση.

Άμεσο στόχο αποτελεί η αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από την δημογραφική εξέλιξη όπως η γήρανση των ευρωπαϊκών πληθυσμών και η προκύπτουσα ανάγκη προσαρμογής των συστημάτων κοινωνικής προστασίας

και συντάξεων, η ανάγκη εξασφάλισης μιας απρόσκοπτης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας και η αντιμετώπιση του προβλήματος των μεταναστών.¹⁷

3.6 Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

Με ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 16^{ης} Μαΐου 2000, προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της υγείας, η Κοινότητα αναλαμβάνει κεφαλαιώδη ρόλο για να εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας των λαών της Ευρώπης από την εμφάνιση νέων ασθενειών, αλλά και να αντιμετωπίσει την πίεση στα συστήματα υγείας και την αύξηση των υποχρεώσεων της Κοινότητας κατόπιν των τροποποιήσεων της Συνθήκης (άρθρο 3 και 152) καθιστούν.

Σε αυτή την κατεύθυνση η Επιτροπή αναπτύσσει μια στρατηγική δημόσιας υγείας με δύο κύρια στοιχεία:

- ❖ Ένα πλαίσιο δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας («πλαίσιο δημόσιας υγείας»), το οποίο περιλαμβάνει την έγκριση κοινοτικού προγράμματος δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας (2001-2006)
- ❖ Την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη υγεία με ειδικά μέτρα για την ένταξη της προστασίας της υγείας οριζοντίως, δηλαδή σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές.

17. Φερώνας Ανδρέας, <<Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός σε Ευρώπη και Ελλάδα>>, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 2004, σελ. 245-248

Ως μέρος αυτού του πλαισίου καθορίζονται τρία κύρια σκέλη παρέμβασης:

- ❖ Βελτίωση της σχετικά με την υγεία, που να απευθύνεται σε όλα τα επίπεδα κοινωνίας.
- ❖ Θέσπιση μηχανισμού ταχείας αντίδρασης για την αντιμετώπιση των μεγάλων απειλών κατά της υγείας.
- ❖ Δυναμική ενασχόληση με τους καθοριστικούς παράγοντες της υγείας κυρίως για την αντιμετώπιση των κυριότερων νοσηρών παραγόντων που οφείλονται στον τρόπο ζωής.

Πριν από την ανάπτυξη του ενιαίου πλαισίου στρατηγικής για τη δημόσια υγεία υλοποιούνταν οκτώ ευρωπαϊκά προγράμματα δράσης στον τομέα της υγείας που αφορούσαν:

- ❖ Την προαγωγή της υγείας,
- ❖ Τον καρκίνο,
- ❖ Το AIDS και ορισμένες μεταδοτικές ασθένειες,
- ❖ Την τοξικομανία,
- ❖ Την επιτήρηση της υγείας και τις ασθένειες που οφείλονται στη ρύπανση του περιβάλλοντος,
- ❖ Την πρόληψη των τραυματισμών,
- ❖ Και τις σπάνιες ασθένειες.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της δημόσιας υγείας περιλαμβάνονται, εκτός από το πρόγραμμα δημόσιας υγείας, και άλλα νομοθετικά μέτρα μέσα σε ένα φάσμα επιμέρους τομέων που θα αναπτυχθούν μέσα στο εν λόγω πλαίσιο:

- ❖ Ο έλεγχος και η πρόληψη των μεταδοτικών ασθενειών μέσα από ένα διεθνές δίκτυο επιδημιολογικής παρακολούθησης και ελέγχου των ασθενειών, που καθιερώθηκε ήδη από το 1999.
- ❖ Η πρόληψη και αντιμετώπιση της εξάρτησης από τοξικές ουσίες μέσω του σχεδίου δράσης 2000-2004 της ΕΕ την καταπολέμηση των ναρκωτικών.
- ❖ Η καταπολέμηση του καπνίσματος: μέσα από επιβολή, προβολή και πώληση προϊόντων καπνού.
- ❖ Η κατάρτιση σφαιρικής στρατηγικής, και η εκπόνηση κανόνων για την ποιότητα για την ποιότητα και η ασφάλεια των οργάνων και των ουσιών ανθρώπινης προέλευσης.
- ❖ Ο καθορισμός προτύπων ποιότητας και ασφάλειας και η δημιουργία ενός κοινοτικού δικτύου αιμοεμποπτείας για τη βέλτιστη χρήση του αίματος και των παραγώγων του.
- ❖ Η λήψη κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ασφάλεια των τροφίμων.
- ❖ Το ευρωπαϊκό φόρουμ της υγείας. Μέσα από το οποίο θα δοθεί σε όλους τους παράγοντες της δημόσιας

υγείας η δυνατότητα να συμμετέχουν στο σχεδιασμό μιας ευρωπαϊκής πολιτικής για την υγεία.

3.7 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Με βάση το 2003 ως «Ευρωπαϊκό Έτος των ατόμων με ειδικές ανάγκες», η Επιτροπή ανέπτυξε ένα πολυετές ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης 2004-2010 με στόχο να ενσωματωθεί η διάσταση της αναπηρίας στις σχετικές κοινοτικές πολιτικές και να υλοποιηθούν δράσεις σε νευραλγικούς τομείς προκειμένου να βελτιωθεί η οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία στην ευρωπαϊκή κοινωνία.¹⁸

Το προτεινόμενο σχέδιο δράσης εν λόγω σχέδιο αρθρώνεται γύρω από τρεις άξονες:

- ❖ Την ίση μεταχείριση όσον αφορά την απασχόληση και την εργασία.
- ❖ Το συνυπολογισμό της αναπηρίας σε όλες τις συναφείς κοινοτικές πολιτικές.
- ❖ Τη δυνατότητα πρόσβασης στην εργασία, τα δημόσια αγαθά και τις κοινωνικές υπηρεσίες για όλους

18. Φερώνας Ανδρέας, <<Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός σε Ευρώπη και Ελλάδα>>, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 2004, σελ. 262-265

Αντιμετώπιση της αναπηρίας που υιοθετείται από την Επιτροπή δεν περιορίζεται στην παθητική αρωγή αλλά στοχεύει στην ενσωμάτωση και την ενεργό συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην οικονομική και κοινωνική ζωή μέσα από:

- ❖ την αναγνώριση και την προάσπιση των δικαιωμάτων τους,
- ❖ τις συστηματικές προσπάθειες να εξαλειφθούν τα περιβαλλοντικά, τεχνικά και νομικά κωλύματα που εμποδίζουν την αποτελεσματική συμμετοχή τους στην οικονομία και την κοινωνία της γνώσης.

Η ευρωπαϊκή διαδικασία κοινωνικής ενσωμάτωσης μέχρι σήμερα βασίζεται επίσης:

- ❖ Στα ειδικά δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που περιλαμβάνει ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων
- ❖ Στην κοινοτική οδηγία για την ίση μεταχείριση όσον αφορά την απασχόληση και την εργασία
- ❖ Στο πρόγραμμα για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2001-2006)
- ❖ Στα εθνικά σχέδια δράσης που εφαρμόζουν τα κ-μ.

3.8 Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει στόχο, στο Συμβούλιο της Λισσαβόνας το Μάρτιο του 2000, να μειώσει δραστικά μέχρι το 2010 τον αριθμό των ατόμων που είναι εκτεθειμένα σε κίνδυνο φτώχειας. Για το σκοπό αυτόν, με την απόφαση 50/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7^{ης} Δεκεμβρίου 2001 ενέκρινε τη χρήση της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού, δια της οποίας ορίζονται οι συνολικοί και σφαιρικοί στόχοι σε κοινοτικό επίπεδο και βάσει αυτών εν συνεχεία θεσπίζονται σχέδια δράσης προσαρμοσμένα στις εθνικές ιδιαιτερότητες.

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για την περίοδο 2002-2006 που επιτρέπει στην Ένωση και στα κράτη-μέλη την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών τους στον τομέα αυτό, στο πρόγραμμα καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού συμμετέχουν τα 25 κράτη-μέλη μετά τη διεύρυνση της Ένωσης, οι χώρες της ΕΖΕΣ/ΕΟΧ(ευρωπαϊκή ζώνη ελευθέρων συναλλαγών/ευρωπαϊκός οικονομικός χώρος), η Βουλγαρία και η Ρουμανία ως συνδεδεμένες χώρες καθώς και η Τουρκία.

Εργαλεία αυτής της πολιτικής είναι:

- ❖ Η ανάλυση και η ανταλλαγή δεικτών σχετικών με τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια
- ❖ Η προαγωγή του ενεργού διαλόγου μεταξύ όλων των συνεμπλεκόμενων
- ❖ Η τακτική ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς εταίρους
- ❖ Η συμπληρωματικότητα με άλλες κοινοτικές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πολιτικές και ιδίως εκείνες που αφορούν τον τομέα της απασχόλησης μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, και κυρίως της πρωτοβουλίας EQUAL.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

4.1. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ Α' ΚΑΠΗ¹⁹

4.1.1. ΠΡΑΞΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΠΗ

Με την υπ' αριθμ. 1) Γ3/ 1807/ 6-8-1982 ΦΕΚ 713/ 17-9-1982 τ.β' απόφαση Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας εγκρίθηκε η εφαρμογή προγράμματος Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στο Δήμο και με την υπ' αριθμ. 2) 71744/ 17-9-1982 ΦΕΚ 936/ 17-11-1982 τ.β' κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Εσωτερικών συστάθηκε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου και υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

19. Οργανισμός Λειτουργίας Διοίκησης και Διαχείρισης του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Καλαμάτας

4.1.2. ΣΚΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΠΗ

Σκοπός του ΚΑΠΗ είναι: 1) η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του Κοινωνικού Συνόλου,

2) η διαφώτιση και η συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων, 3) η έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.

4.1.3. ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΚΑΠΗ

Μέλη των Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων εγγράφονται άτομα από 60 ετών και άνω άνδρες και γυναίκες που κατοικούν στην περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο, χωρίς διάκριση οικονομικών δυνατοτήτων.

Ο αριθμός των μελών κάθε Κέντρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από 300 μέλη και μικρότερος από 50.

Ο αριθμός αναφέρεται στην ενεργό συμμετοχή και όχι στα εγγεγραμμένα μέλη.

Εκτός του αριθμητικού ορίου και εφόσον δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός αυτός εγγράφονται και νεαρότερες ηλικίες.

Τα μέλη για την εγγραφή τους πληρώνουν συνδρομή η οποία είναι συμβολική ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες.

Επίσης ανάλογη οικονομική συμμετοχή καταβάλλουν τα μέλη για τη συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις και στα διάφορα προγράμματα που οργανώνει το Κέντρο.

4.1.4 ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΠΗ

Στα προστατευόμενα από το Κέντρο άτομα παρέχονται:

1. Κοινωνική εργασία στους ίδιους και στο άμεσο περιβάλλον τους
2. Φυσικοθεραπεία
3. Εργοθεραπεία
4. Βοήθεια στο σπίτι για τα άτομα που ζουν μόνα τους ή γι' αυτά που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες εξυπηρέτησεως μέσα και έξω από το σπίτι (π.χ. ελαφρύ μαγείρεμα, μικροθελήματα και διάφορες μικροεξυπηρέτησεις)
5. Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή περίθαλψη
6. Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές με πούλμαν κ.λ.π.) και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες κ.λ.π.)
7. Εντευκτήριο στο οποίο λειτουργεί Καντίνα που προσφέρει ρόφημα, αναψυκτικά κ.λ.π. και βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση τα μέλη.

4.1.5. ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. Την Ταμειακή Υπηρεσία του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ» Δήμου εκτελεί το Ειδικό Ταμείο του Δήμου Καλαμάτας που εκτελεί και την Ταμειακή υπηρεσία του Δήμου Καλαμάτας και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί Οικονομικής Διοίκησης και Λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων.
2. Τα ποσά που είναι στη διάθεση του Κέντρου αυτού κατατίθενται στο Δημόσιο Ταμείο κατά τα νόμιμα και αναλαμβάνονται με εντάλματα που εκδίδονται από τον Πρόεδρο μέσα στα πλαίσια των Αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

4.1.6. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο προϋπολογισμός – απολογισμός καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου, σύμφωνα με τον παρόντα Οργανισμό, προσυπογράφεται από τη Δ/ση ή Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας της Οικίας Νομαρχίας και εγκρίνεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου η οποία υπόκειται στον έλεγχο του Νομάρχη, σύμφωνα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

4.1.7. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Για την εκπλήρωση του σκοπού του προγράμματος προσλαμβάνεται το παρακάτω προσωπικό :

1. Κοινωνικός Λειτουργός (σε περίπτωση που το ΚΑΠΗ λειτουργεί και τις απογευματινές ώρες, προσλαμβάνεται και 2^{ος} Κοινωνικός Λειτουργός).
2. Φυσικοθεραπευτής
3. Εργοθεραπευτής
4. Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασεως ή Γηρύατρος κατά προτίμηση και ελλείψει αυτών Παθολόγος ή άλλη ειδικότητα.
5. Αδελφή Επισκέπτρια κατά προτίμηση και ελλείψει αυτής Αδελφή Νοσοκόμα Ανωτέρων Σχολών.
6. Οικογενειακή Βοηθός

Οι υπηρεσίες γραμματείας και διαχειρίσεων ανατίθενται στο Δημοτικό ή Κοινοτικό υπάλληλο του άρθρου 109 του Ν.1188/81 και στα μέλη του ΚΑΠΗ.

Για κάθε μία από τις παραπάνω ειδικότητες μπορεί να προσληφθεί και 2^{ος} υπάλληλος εφόσον το απαιτούν οι ανάγκες του Κέντρου.

4.1.8. ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

1. Της Κοινωνικής Υπηρεσίας προΐσταται ο αρχαιότερος Κοινωνικός Λειτουργός ο οποίος είναι και συντονιστής της καλής λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του ΚΑΠΗ, αναλυτικότερα έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- i. Συνεργάζεται με τα μέλη με σκοπό να συμβάλλει στην αντιμετώπιση τυχόν ψυχολογικών, ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων σεβόμενος την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα του μέλους.
- ii. Συνεργάζεται με το υπόλοιπο προσωπικό του Κέντρου και έχει τη διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του Κέντρου, δηλαδή του Ιατρείου, Φυσικοθεραπευτηρίου και των άλλων ειδικοτήτων που αποσκοπούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των προστατευόμενων μελών.
- iii. Συνεργάζεται με τη Διοίκηση του Κέντρου και έχει την ευθύνη για την οργάνωση, εκπαίδευση και αξιοποίηση των εθελοντών καθώς και τη διοικητική και μόνο παρακολούθηση της πρακτικής ασκήσεως των σπουδαστών των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας και άλλων σπουδαστών των Παραϊατρικών επαγγελμάτων, που τυχόν θα εκπαιδεύονται στο Κέντρο.
- iv. Έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τους τοπικούς παράγοντες της περιοχής της Κοινότητας που λειτουργεί το Κέντρο με σκοπό τη διαφώτιση και συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

v. Οργανώνει σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα, τις διάφορες εκδηλώσεις, ψυχαγωγικές, μορφωτικές κ.λπ. του Κέντρου στα πλαίσια καλής συνεργασίας, με τους Δημότες ή Ιδιώτες εθελοντές, εφόσον υπάρχουν, και με τα μέλη και γενικά αντιμετωπίζει κάθε έκτακτο θέμα που αφορά τη λειτουργία του Κέντρου.

2. Του Ιατρείου προΐσταται ο γιατρός ο οποίος παρέχει τις ιατρικές του υπηρεσίες, φροντίζει για την ύστερα, από εξέτασή του, παραπομπή των μελών σε άλλες ειδικότητες, συνιστά διενέργεια παρακλινικών εξετάσεων και παρέχει οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή, επισκεπτόμενος έκτακτες περιπτώσεις και στο σπίτι το μέλος που έχει την ανάγκη του.

Στο ιατρείο του Κέντρου υπηρετεί:

- Επισκέπτρια αδελφή κατά προτίμηση, ή Νοσηλεύτρια της οποίας το έργο είναι το εξής:

Να βοηθά τον ιατρό τις ημέρες και τις ώρες που λειτουργεί το ιατρείο.

Μαζί με το γιατρό έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και τη διαχείριση του φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού του Κέντρου.

Επισκέπτεται με εντολή του ιατρού, τα μέλη στο σπίτι τους και παρέχει νοσηλευτικές φροντίδες και οδηγίες.

Επισημαίνει τις περιπτώσεις των μελών που χρειάζονται οδηγίες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με θέματα ατομικής

και δημόσιας υγείας. Γενικά επιλαμβάνεται με κάθε γεύμα υγείας που αφορά τα μέλη και τις οικογένειές τους.

Φυσικοθεραπευτήριο του Κέντρου, προΐσταται ο φυσικοθεραπευτής, ο οποίος ύστερα από γραπτή εντολή του ιατρού εφαρμόζει φυσικοθεραπευτική αγωγή στα μέλη του Κέντρου που έχουν ανάγκη από αυτήν.

Φυσικοθεραπευτική αγωγή μπορεί να εκτελεστεί στο σπίτι μελών σε έκτακτες και ειδικές ανάγκες τους που κρίνει ο Ιατρός.

- Στο εργοθεραπευτήριο, προΐσταται ο εργοθεραπευτής, ο οποίος έχει ως έργο του την αξιοποίηση και τη δραστηριοποίηση του μέλους, για δημιουργική απασχόληση και παραγωγικό έργο με σκοπό και την οικονομική ενίσχυση.

Επίσης βοηθά το μέλος στην άσκηση για αυτοεξυπηρέτηση και στην ανάπτυξη ομαδικών ενδιαφερόντων.

Ο εργοθεραπευτής μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και στο σπίτι του μέλους όταν υπάρχει ειδική για αυτό, ανάγκη.

- Η Οικογενειακή Βοηθός, προσφέρει τις υπηρεσίες της κυρίως στο σπίτι των μελών, για τις περιπτώσεις που ζουν μόνοι τους και έχουν ιδιαίτερες ανάγκες βοήθειας. Η βοήθεια συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών μέσα στο σπίτι όπως είναι π.χ. ελαφρό μαγείρεμα, καθαριότητα, προμήθεια τροφίμων και άλλες μικροεξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι. Επίσης μεριμνά για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό όλων των χώρων του Κ.Α.Π.Η.

vi. Το Κέντρο Ανοικτής Προστασίας του Δήμου μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν κέντρο πρακτικής άσκησης σπουδαστών Σχολών Κοινωνικής Εργασίας και άλλων παραϊατρικών επαγγελματιών.

- vii. Ανάμεσα στις δραστηριότητες του Κέντρου είναι και η κινητοποίηση, εκπαίδευση και χρησιμοποίηση εθελοντικού προσωπικού, σε όλα τα προγράμματα, που θα προέρχονται κατά προτίμηση από το Δήμο και την περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο.

4.2. ΕΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ²⁰

4.2.1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΑΘΜΩΝ

Άρθρο 1^ο

Έκταση εφαρμογής κανονισμού

1. Ο Κανονισμός αυτός αποτελεί πλαίσιο λειτουργίας των Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών Καλαμάτας που μεταβιβάστηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 2503/97 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 2218/94 (ΦΕΚ 90/94/ τ.Α) στον Δήμο Καλαμάτας, εν συνεχεία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 2880/2001 συγχωνεύθηκαν σε ενιαίο Δημοτικό Νομικό Πρόσωπο με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ & ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»

20. Κανονισμός Λειτουργίας του Δημοτικού Νομικού Προσώπου << Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Καλαμάτας>>

το οποίο ήδη λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 239 και 240 του Ν. 3463/06 (Δ.Κ.Κ), από τη δημοσίευση της συστατικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 1503/8.11.2001 τ. Β).

2. Οι διατάξεις του Κανονισμού αυτού προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 16065/ΦΕΚ 497/22.4.2002 Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας με τίτλο «Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας Δημοτικών και Κοινοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών».

Άρθρο 2^ο

Σκοπός Λειτουργίας Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών

Οι Παιδικοί Βρεφονηπιακοί Σταθμοί που είναι κυρίως χώρος αγωγής και ασφαλούς διαμονής για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας σκοπό έχουν:

- 1) Να παρέχουν ενιαία προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
- 2) Να βοηθούν τα παιδιά ν' αναπτυχθούν ολόπλευρα, σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.
- 3) Να εξαλείφουν κατά το δυνατό, τις διαφορές που τυχόν προκύπτουν από το πολιτιστικό, οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους.

- 4) Να εξυπηρετούν τους γονείς και παράλληλα να τους ευαισθητοποιούν πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας.
- 5) Να βοηθούν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας στην ομαλή μετάβασή τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.
- 6) Να παρέχουν ημερήσια διατροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενούν τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας.
- 7) Στόχος της λειτουργίας των Δημοτικών Παιδικών & Βρεφονηπιακών Σταθμών είναι η εφαρμογή αντιαυταρχικής, παιδοκεντρικής ενιαίας προσχολικής αγωγής, σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα η οποία επιτυγχάνεται μέσα από τη διαρκή ενημέρωση και επιμόρφωση όλου του προσωπικού των Σταθμών.

4.2.2. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΣΤΑΘΜΩΝ

Τα κτίρια που στεγάζονται οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, οικοδομήθηκαν με προδιαγραφές και ειδικές μελέτες για ν' ανταποκρίνονται στις ανάγκες της χρήσης τους. Στο κτίριο στο οποίο στεγάζονται οι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί υπάρχουν 6 ιδιόκτητοι χώροι και 1 ενοικιαζόμενος. Το κτίριο αποτελείται από 8 χώρους οι οποίοι χωρίζονται σε χώρους ανάπαυσης των βρεφών και των παιδιών, κουζίνα αίθουσα παιδιάτρου, χώρος προσωπικού, γραφεία, τάξεις, μπάνιο, αυλή και χώροι για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών.

4.2.3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ – ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΑΘΜΩΝ

Τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις εγγραφής των παιδιών είναι τα εξής:

- Το παιδί να είναι από 8 μηνών έως 2,5 ετών για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς και από 2,5 ετών έως 6 ετών για τους παιδικούς σταθμούς.
- Τα παιδιά να είναι σωματικά, ψυχικά και σωματικά υγιή καθώς και αρτιμελή. Απαγορεύεται η εγγραφή παιδιών που πάσχουν από μεταδοτικά νοσήματα. Στην περίπτωση των παιδικών σταθμών εγγράφονται παιδιά που πάσχουν από σωματικές, πνευματικές και ψυχικές παθήσεις μόνο στην περίπτωση που υπάρχει πιστοποίηση ειδικού ιατρού κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος ασφαλιστικού οργανισμού και να επισημαίνει ότι αυτό είναι ωφέλιμο για το παιδί και ότι δεν υπάρχει κίνδυνος στη λειτουργία του σταθμού.
- Να εργάζονται και οι δύο γονείς ή όταν τα παιδιά προέρχονται από οικονομικά αδύνατες οικογένειες ειδικά εκείνων που πλήττονται από διάφορα κοινωνικά αίτια (ορφανά παιδιά από έναν ή και από τους δύο γονείς, παιδιά άγαμων μητέρων, διαζευγμένων ή σε διάσταση γονέων, παιδιά που προέρχονται από γονείς με σωματική ή πνευματική αναπηρία, πολυτέκνων οικογενειών κλπ.)
- Αν είναι άνεργη η μητέρα, να μην έχει τη δυνατότητα ν' αφήσει το παιδί της σε τρίτο πρόσωπο.

- Τα παιδιά να προέρχονται κυρίως από το Δήμο Καλαμάτας χωρίς ν' αποκλείεται η εγγραφή άλλου παιδιού.

Επίσης τ' απαραίτητα δικαιολογητικά για την εγγραφή των παιδιών είναι τα εξής:

- Αίτηση, συμπληρωμένη από τον γονέα ή τον κηδεμόνα του παιδιού
- Ληξιαρχική πράξη γεννήσεως του παιδιού
- Βεβαίωση από τον εργοδότη ότι και οι δύο γονείς είναι εργαζόμενοι μαζί με επικυρωμένο αντίγραφο βιβλιαρίων ενσήμων
- Βεβαίωση ιατρού για την καλή ψυχική και σωματική υγεία του παιδιού
- Αντίγραφο φορολογικής δήλωσης
- Υπεύθυνη δήλωση για την οικογενειακή κατάσταση του παιδιού
- Στην περίπτωση των βρεφονηπιακών σταθμών πρέπει να χορηγείται στο βρέφος το test Mantoux, ενώ για τους παιδικούς σταθμούς θα πρέπει να δοθεί αντίγραφο βιβλιαρίου εμβολίων του παιδιού.

Τέλος, σε κάποιες περιπτώσεις ανάλογα με το οικογενειακό εισόδημα ο γονιός υποβάλλει μηνιαία συνδρομή από 0 έως 102 ευρώ.

4.2.4. ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

1. Στους Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς εφαρμόζεται ημερήσιο πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης που εξασφαλίζει την αρμονική ψυχοσωματική ανάπτυξη.

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, τα παιδιά προσεγγίζονται με μέσο τη στοργή, το διάλογο, την επεξήγηση και την εμπιστοσύνη. Ρητά απαγορεύεται στο προσωπικό των Σταθμών η καταναγκαστική επιβολή απόψεων ή η επιβολή σωματικής τιμωρίας, παραβίαση δε της απαγόρευσης αυτής αποτελεί σοβαρότατο πειθαρχικό παράπτωμα. Βάση του ημερήσιου προγράμματος απασχόλησης είναι η κοινωνικοποίηση και η ομαλή συναναστροφή των παιδιών μεταξύ τους, η ενίσχυση της εξελικτικής τους πορείας και η εμπέδωση κλίματος ελευθερίας και ασφάλειας.

2. Το ημερήσιο πρόγραμμα είναι ευέλικτο, τηρούνται όμως ορισμένα βασικά χρονικά σημεία αυτού όπως προσέλευση, αναχώρηση των παιδιών, ώρες φαγητού των παιδιών, διαλλείματος, ανάπαυσης. Ενδεικτικά το πρόγραμμα απασχόλησης των παιδιών είναι:

a) Για τα βρέφη:

6:45 ή 7:00 π.μ -9:00π.μ:Προσέλευση βρεφών. Ικανοποίηση ατομικών αναγκών, ανάπαυση ή ελεύθερη απασχόληση.

9:00 π.μ -9:30 π.μ : Πρωινό

9:30 π.μ -12:00 π.μ :Ατομικά προγράμματα για την εξέλιξη του παιδιού στην κοινωνική, συναισθηματική, νοητική και κινητική του ανάπτυξη και υποβοήθηση κατάκτησης αυτονομίας.

12:00 π.μ -13.00 μ.μ : Προετοιμασία – φαγητό.

13:00 μ.μ -14:30 μ.μ : Ανάπαυση.

14:30 μ.μ 15:15 μ.μ : Ελεύθερη απασχόληση των βρεφών με τους προαναφερόμενους στόχους.

15:15 μ.μ : -15: 45 μ.μ : Απογευματινό.

15:45 μ.μ : - 16:00μ.μ : Προετοιμασία – Αποχώρηση.

b) Για τα νήπια:

6:45 ή 7:00 π.μ – 8:30 π.μ : Υποδοχή των παιδιών. Ο παιδαγωγός προτρέπει και ενθαρρύνει τα παιδιά να ενσωματωθούν σε ομάδες παιχνιδιού ή απασχόλησης στις «παιδαγωγικές γωνιές δραστηριοτήτων» συμβολικού χαρακτήρα, στις γωνιές γνώσεων (βιβλίου κ.λπ.) ή τους προτείνει απασχόληση με το οικοδομικό – κατασκευαστικό υλικό ή άλλο παιδαγωγικό υλικό.

8:30 π.μ -9:00 πμ: (Προσευχή) Ύμνος στο Δημιουργό και τη φύση.

Προετοιμασία των παιδιών για το πρωινό (ομάδες στην τουαλέτα για ατομική υγιεινή, ετοιμασία τραπεζαρίας). Συνεχίζεται η υποδοχή και γίνεται συζήτηση, συναισθηματικές ανταλλαγές, μεταξύ των παιδιών και του παιδαγωγού.

9:00 πμ -9:30 πμ : Πρωινό. Τα παιδιά – με ομάδες εργασίας – συμμετέχουν στο σερβίρισμα και στην τακτοποίηση της τραπεζαρίας.

9:30 πμ -10:00 πμ : Ο παιδαγωγός προγραμματίζει και συζητά με τα παιδιά της δραστηριότητες της ημέρας. Μουσικοκινητικές – ρυθμικές δραστηριότητες, ασκήσεις χώρου.

10:00 πμ – 11:00 π.μ: Παράλληλα ή μεμονωμένα εργαστήρια ζωγραφικής, κολλητικής, κουκλοθέατρου, θεατρικού παιχνιδιού,

νερού, πηλού, κηπουρικής, μαγειρικής, οικολογικού πειραματισμού κ.λπ. ή παιδαγωγικές δραστηριότητες του ίδιου χαρακτήρα.

11:00 πμ - 12:00 πμ : Διάλλειμα των παιδιών – εκ περιτροπής ανά ένα ή δύο τμήματα – διάρκειας γύρω στα 30 λεπτά. Προετοιμασία για το μεσημεριανό (ατομική υγιεινή). Ελεύθερη απασχόληση στις «γωνιές», ή ομαδικά παιχνίδια στην τάξη και στην αυλή, ψυχοκινητικές δραστηριότητες. Προανάγνωση - Προγραφή - Προαρίθμηση.

12:00 πμ – 13:00 μ.μ : Μεσημεριανό φαγητό. Τα παιδιά με ομάδες εργασίας συμμετέχουν στο σερβίρισμα και την τακτοποίηση της τραπεζαρίας. Ατομική υγιεινή μετά το φαγητό – βούρτσισμα δοντιών.

13:00 μμ – 13:30 μ.μ : Σταδιακή αναχώρηση των παιδιών που φεύγουν νωρίς. Ήσυχες δραστηριότητες (άκουσμα μουσικής, αφήγηση παραμυθιού, μυθοπλασία, τραγούδι, διάβασμα βιβλίου.). Δραστηριότητες στις γωνιές γνώσεων – πληροφόρησης. Παιχνίδια με το λόγο. Προαναγνωστικές ασκήσεις. Παιχνίδια για την εξέλιξη της αντιληπτικής ικανότητας των παιδιών. Παντομίμα. Αυτοσχεδιασμοί, φαντασία.

13:30 μμ – 15:00 μ.μ : Ανάπαυση.

15:00 μμ – 15:45 μ.μ : Απογευματινό. Ελεύθερη απασχόληση. Τακτοποίηση των τάξεων. Αναχώρηση.

Το παραπάνω πρόγραμμα προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες της κάθε επιμέρους ηλικίας.

4.2.5. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΑΘΜΩΝ

Η πλήρωση των κενών θέσεων του Ο.Ε.Υ. του νομικού προσώπου γίνεται με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις για το διορισμό και την πρόληψη προσωπικού στους Ο.Τ.Α Α΄ βαθμού.

Τα ειδικότερα τυπικά προσόντα διορισμού του προσωπικού του νομικού προσώπου είναι τα προβλεπόμενα από τα 37^ο/87, 22/90, και 50/2001 Προεδρικά Διατάγματα (ΦΕΚ 11/Α/87, 7/Α/90, 39/Α/01), όπως ισχύουν κάθε φορά.

4.2.6. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ:

Μεριμνά για την υγιεινή των βρεφών και των παιδιών, για την διαπαιδαγώγηση και την καλή διατροφή τους, παρίσταται στις συνεδριάσεις της Διοίκησης, απασχολεί τα βρέφη τις ημέρες που δεν ασκεί διοικητικά καθήκοντα.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ:

Αναλαμβάνουν διαδοχικά όλα τα τμήματα και καταρτίζουν το παιδαγωγικό πρόγραμμα που αναλαμβάνουν κάθε φορά. Ακόμα εισηγούνται στον προϊστάμενο τις ανάγκες σε παιδαγωγικό επίπεδο και επιβλέπουν την καθαριότητα και την υγιεινή των χώρων του Σταθμού. Τέλος, ενημερώνουν τους γονείς για την

γενική εξέλιξη των παιδιών τους και διατηρούν τις αρμονικές σχέσεις μεταξύ τους, συμμετέχουν στις συγκεντρώσεις των γονέων και ενημερώνουν τους αρμόδιους και τον παιδίατρο για κάθε ύποπτο σχετικά με την υγεία των νηπίων και των παιδιών περιστατικό.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΓΕΙΡΙΣΣΑΣ:

Είναι υπεύθυνη για το χώρο του μαγειρείου και την έγκαιρη παρασκευή του φαγητού σύμφωνα με το διαιτολόγιο ενώ επιμελείται για την τήρηση όλων των όρων υγιεινής στους χώρους παρασκευής του φαγητού. Πέρα από τα πιο πάνω, ανάμεσα στα καθήκοντά της, είναι και στο να παραλαμβάνει τα τρόφιμα καθώς επίσης και να τα ελέγχει προσεκτικά. Επίσης συμπληρώνει το σχετικό δελτίο, και προσέχει για τη σωστή λειτουργία του μαγειρείου. Συγχρόνως, επιμελείται για την καλή συντήρηση και καθαριότητα των σκευών και είναι υπεύθυνη για κάθε απώλεια ή αδικαιολόγητη καταστροφή. Τέλος, φροντίζει για την διανομή του προγεύματος και του μεσημβρινού φαγητού.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑΣ:

Εκτελεί τις εργασίες καθαριότητας όλων των χώρων των σταθμών, εκτός του μαγειρείου και είναι υπεύθυνη για τον ιματισμό των σταθμών, βοηθά τον μάγειρα και φροντίζει για τη διανομή του φαγητού. Ακόμα, βοηθά τα παιδιά για την μεσημβρινή τους ανάπαυση και εκτελεί τα καθήκοντα σε περίπτωση ασθένειας ή κωλύματος της μαγείρισσας, Τέλος, συμμετέχει στις εξόδους των

παιδιών και εκτελεί κάθε δραστηριότητα με υπόδειξη της διευθύντριας.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΥ:

Είναι υπεύθυνος για την ιατρική παρακολούθηση των παιδιών και για την τήρηση του φακέλου υγείας για κάθε παιδί.

4.2.7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΣΤΑΘΜΩΝ

Ετήσια επιχορήγηση από το Δήμο Καλαμάτας ύψους εκατό χιλιάδων ευρώ (100,000,00). Κατά τα λοιπά ισχύει ως έχει η Α.Π.14343/26-9-2001 απόφασή μας με την οποία συστήθηκε στο Δήμο Καλαμάτας το Νομικό Πρόσωπο με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»(ΦΕΚ 1503 /8-11-2001/τ.Β'), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Α.Π. 2933/31-5-2007 όμοια δική μας.

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Δήμου Καλαμάτας για το έτος 2009 ύψους 100,000,00 ευρώ, σε βάρος του Κ.Α. 006715.09.

4.3. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ²¹

Σκοπός του Νομικού Προσώπου αυτού είναι:

- Η δημιουργία, λειτουργία και συντήρηση αθλητικών κέντρων και γυμναστηρίων, χώρων αθλοπαιδιών και γυμναστικής, έτσι που να καλύπτονται οι αυξημένες ανάγκες για άθληση των συμπολιτών μας, ιδιαίτερα των νέων.
- Η ανάπτυξη και υποστήριξη μαζικού, σχολικού αθλητισμού όλων των βαθμίδων και γενικά κάθε μορφής άθλησης για την διατήρηση και προβολή της αθλητικής παράδοσης του Δήμου Καλαμάτας.
- Η καλλιέργεια των αθλητικών ιδεών, των σωματικών και πνευματικών ικανοτήτων ,η καλλιέργεια και η διάδοση του αθλητικού πνεύματος σε όλους τους δημότες , μακριά από φανατισμούς , ανταγωνισμούς και κερδοσκοπικούς στόχους.
- Η συνεργασία με τους αθλητικούς φορείς για την ανάπτυξη και την πρόοδο του αθλητισμού και η λειτουργία επιτροπών για την αξιοποίηση κάθε δυνατότητας ανάπτυξης του αθλητισμού.
- Η υποστήριξη ψυχαγωγικών, πολιτιστικών, επιστημονικών, συνεδριακών εκδηλώσεων Διεθνούς, Εθνικού, Περιφερειακού, Νομαρχιακού Επιπέδου, των φορέων τοπικού χαρακτήρα καθώς και των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

21. Κανονισμός Λειτουργίας Αθλητικού Φορέα Δήμου Καλαμάτας

4.4. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ-ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΛΑΙΚΗ ΣΧΟΛΗ²²

Σκοπός του Νομικού αυτού Προσώπου είναι:

Το Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο ή αλλιώς Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή περιλαμβάνει αίθουσες ψυχαγωγίας με θέματα που αφορούν κινηματοθέατρο, συνδιαλέξεων και διδασκαλίας μαθημάτων για την μόρφωση των πολιτών του Δήμου. Επιπλέον λειτουργεί στο κέντρο αυτό και στεγάζεται δωρεάν Λαϊκή Βιβλιοθήκη και η Πινακοθήκη Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης της πόλης.

4.4.1. «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ»

Το κτίριο αυτό έχει δοθεί με δωρεά στο Δήμο Καλαμάτας, από τον μεγάλο ευεργέτη της πόλης μας, Σπυρίδωνα Αλεξανδράκη. Κατά τα τέλη της δεκαετίας(19⁰⁵ αιώνας) το κτίριο λειτούργησε ως «Αλεξανδράκειο Νοσοκομείο – Πτωχοκομείο», και έπειτα κατά το 1940 μετονομάστηκε από την αλλαγή της λειτουργίας του, σε «Αλεξανδράκειο Πτωχοκομείο – Γηροκομείο.

22. Κανονισμός Λειτουργίας Δημοτικού Πνευματικού Κέντρου ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ-ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΛΑΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

4.4.2.ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Το πιο σημαντικό όμως πέρα από τα παραπάνω, είναι και η δημιουργία στο Δήμο μας ένας χώρος έκφρασης για τους νέους. Σκοπός αυτού του χώρου, είναι να μπορούν οι νέοι, να συγκεντρώνονται στο χώρο αυτό, και να συζητούν τα προβλήματά τους, να εκφράζουν τις ιδέες τους, καθώς επίσης και να προτείνουν πράγματα για τις αλλαγές που μπορούν να γίνουν για την καλύτερευση της πόλης μας.

Επιπλέον, οι νέοι μ' αυτό τον τρόπο έχουν την ευκαιρία και τη δυνατότητα να οργανώνουν εκστρατείες με θέματα που αφορούν τα ναρκωτικά και πως αυτά μπορούν να μπουν εύκολα στη ζωή των νέων, την προστασία του περιβάλλοντος, την πρόληψη κατά των φαινομένων της βίας και πολλά άλλα θέματα που αφορούν και επηρεάζουν τη ζωή των νέων.

Τέλος, μέσα απ' αυτό το πρόγραμμα οι νέοι μπορούν να ενημερώνονται σχετικά με κάποια ευρωπαϊκά προγράμματα αλλά και σε εθνικό επίπεδο, όπως επίσης και να ανταλλάσσονται με νέους από άλλες χώρες της Ε.Ε. έτσι ώστε να μαθαίνουν και από άλλες χώρες τον τρόπο ζωής των νέων της Ευρώπης.

Ο θεσμός αυτός είναι πολύ σημαντικός για την πόλη μας για τους νέους αφού με αυτό τον τρόπο μπορούν να δημιουργηθούν και άλλα τέτοια τοπικά συμβούλια σε άλλες πόλεις βοηθώντας πολύ τους νέους.

4.5. ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΕΣ

Ανάμεσα στις προαναφερθείσες δραστηριότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, υπάγεται και η διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση και η καταπολέμηση των διακρίσεων καθώς και του κοινωνικού αποκλεισμού έτσι ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική συνοχή ανάμεσα στις τοπικές κοινωνίες.

Έτσι ο Δήμος Καλαμάτας και τα Νομικά Πρόσωπα , για την προώθηση της απασχόλησης και την στήριξη των Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΚΤ και πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω έργα:

- **Ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη της περιοχής της Ράχης**
- **Τοπική Πρωτοβουλία Προώθησης της Απασχόλησης Καλαμάτας «ΖΩΦΟΡΟΣ»**
- **Ολοκληρωμένη υποστήριξη και παρέμβασης ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας υπέρ των Ελλήνων Τσιγγάνων(EQUAL)**
- **Σχέδιο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών ΕΛΑΙΑ II**
- **Σ.Υ.Υ για Μακροχρόνια Αnéργους άνω των 45 ετών**

Αναλύονται σε δράσεις συνολικού Προϋπολογισμού ύψους 1.945.402,00 Ευρώ και από τις οποίες ωφελήθηκαν περίπου 822 άτομα διαφόρων κατηγοριών τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια που όριζε κάθε πρόγραμμα.

Προσφέρθηκαν στους ωφελούμενους, υπηρεσίες:

- Κατάρτισης σε διάφορα διαγνωστικά αντικείμενα, για την ανάπτυξη δεξιοτήτων
- Συνοδευτικές και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες για την ενδυνάμωση και εμπύχωση του ατόμου
- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, για την προώθηση στην απασχόληση
- Προώθηση σε θέσεις για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας

4.5.1 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΡΑΧΗΣ

Το πρόγραμμα αυτό έχει σκοπό να βοηθήσει μέλη της κοινότητας της Ράχης που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες με πολλαπλά προγράμματα όπως δράσεις κατάρτισης, Συμβουλευτικής, Υποστηρικτικών, ενεργειών, Δημοσιότητας, και ευαισθητοποίησης, αλλά και προώθησης στην απασχόληση μέσω των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ, είτε υποστηρίζοντας τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, είτε την ίδρυση νέας επαγγελματικής στέγης, είτε την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Από το πρόγραμμα αυτό το οποίο είχε προϋπολογισμό 475.638,00 Ευρώ ωφελήθηκαν 230 άτομα, με τις πιο κάτω δράσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ - ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΡΑΧΗΣ

Α/Α	Τίτλος Ενέργειας	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ Σ	Π/υ	Αριθμός Ωφελουμένων
1	Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες	Φ.Π.Σ.Υ.Υ.- Ε.Π.Ε.Κ.Α.	51.750,00€	60
2	Δράση Συμβουλευτικής σε ανέργους	Α.Δ.Ε.Κ.& Φ.Π.Σ.Υ.Υ.- Ε.Π.Ε.Κ.Α.	49.990,00€	100
3	Κατάρτιση ανέργων με αντικείμενο την Γραμματειακή υποστήριξη γραφείων- επιχειρήσεων με χρήση Η/Υ	Κ.Ε.Κ. ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	74.600,00€	25
4	Κατάρτιση εργαζομένων - αυτοαπασχολούμενω ν	CONSUL Κ.Ε.Κ. Α.Ε.	8.760,00€	10
5	Δράσεις Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης	Α.Δ.Ε.Κ.	15.000,00€	
6	Ενέργειες υποστήριξης της επιχειρηματικότητας	Α.Δ.Ε.Κ.	30.000,00€	
7	Προώθηση στην απασχόληση	Ο.Α.Ε.Δ.	245.538,00 €	N.Θ.Ε.: 9 N.E.E.: 11 STAGE: 15
ΣΥΝΟΛΑ			475.638,00 €	230

4.5.2. ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ «ΖΩΦΟΡΟΣ»

Απευθύνεται σε μέλη ευπαθών κοινωνικά ομάδων όλης της Καλαμάτας, με δράσεις κατάρτισης, Συμβουλευτικής, Υποστηρικτικών ενεργειών, Δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης, αλλά και προώθησης στην απασχόληση μέσω του ΟΑΕΔ, είτε υποστηρίζοντας τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, είτε την ίδρυση νέας επαγγελματικής στέγης, είτε τέλος την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Απόν το πρόγραμμα αυτό ωφελήθηκαν 285 άτομα και το οποίο είχε προϋπολογισμό 1.117.764,00 Ευρώ και είχε τις παρακάτω δράσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ - ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

A/A	Τίτλος Ενέργειας	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗ ΣΗΣ	Π/υ	Αριθμός Ωφελουμέν ων
1	Δράση Συμβουλευτικής	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	46.764,00€	30
2	Δράση Συμβουλευτικής	Σύλλογος κατά των εξαρτησιογ όνων ουσιών Ν. Μεσσηνίας ΙΘΑΚΗ.	15.588,00€	10
3	Δράση Συμβουλευτικής για παλινοστούντες- μετανάστες-τσιγγάνους- αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών-ανηλίκους παραβάτες	Φ.Π.Σ.Υ.Υ.- Ε.Π.Ε.Κ.Α.	101.322,00€	65
4	Προκατάρτιση- Εκμάθηση Ελληνικής γλώσσας ανέργων παλινοστούντων- μεταναστών και προσφύγων	Φ.Π.Σ.Υ.Υ.- Ε.Π.Ε.Κ.Α.	55.350,00€	20
5	Κατάρτιση ανέργων και ατόμων ευπαθών κοινωνικά ομάδων. Εκπαίδευση στη φύλαξη παιδιών και ατόμων με προβλήματα αυτοεξυπηρέτησης. Βασικές δεξιότητες στη χρήση Η/Υ και νέων τεχνολογιών. Τεχνικές πωλήσεων		162.000,00€	3x15=45
6	Προώθηση στην απασχόληση	Ο.Α.Ε.Δ.	711.740,00€	Ν.Θ.Ε.: 40 Ν.Ε.Ε.: 25 STAGE: 30
7	Ενέργειες Δημοσιότητας- Ευαισθητοποίησης	ΚΟΙΝΩΝΙΚ ΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	25.000,00€	
ΣΥΝΟΛΑ			1.117.764,00€	265

4.5.3. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ (EQUAL)

Ο Δήμος Καλαμάτας και το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας συμμετέχουν στην Α.Σ. «ΦΥΛΩΝ ΕΝΩΣΙΣ» που υλοποιεί το έργο Ολοκληρωμένης υποστήριξης και παρέμβασης ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας υπέρ των Ελλήνων Τσιγγάνων, με στόχο την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος και την προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των ανέργων και υποαπασχολούμενων Τσιγγάνων.

Στόχος των δράσεων αυτών ήταν η υποστήριξη ανέργων και υποαπασχολούμενων Τσιγγάνων για την ανάπτυξη κάθε επιχειρηματικής δράσης σ' ένα νόμιμο οικονομικό περιβάλλον.

Το Κ.Ε.Κ. του Δήμου Καλαμάτας κατάρτισε 15 ανέργους τσιγγάνους σε θέματα οργάνωσης – διοίκησης μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων και ταυτόχρονα εκπαίδευσε 12 Στελέχη – Μέντορες που θα λειτουργήσουν ως αρωγοί στην προσπάθεια αυτή.

Ο Δήμος Καλαμάτας έχοντας αναλάβει τη δημοσιότητα των δράσεων και την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας:

👇 Οργάνωσε στις 12-7-2007 ημερίδα ευαισθητοποίησης με θέμα «Ενίσχυση

Επιχειρηματικότητας των Ελλήνων Τσιγγάνων» και στις 19-12-2007 ημερίδα με θέμα «Πολιτικές υπέρβασης –Οδηγός επιχειρηματικότητας Ελλήνων Τσιγγάνων».

- ↓ Εξέδωσε Οδηγό Επιχειρηματικότητας, ένα συνοπτικό κείμενο με οικονομικούς όρους και συμβουλές για την ίδρυση μιας επιχείρησης.
- ↓ Ψηφιοποιεί όλες τις δράσεις του έργου στην περιοχή του Δήμου τις οποίες θα προβάλλει στο διαδίκτυο.

Ο προϋπολογισμός των δράσεων που είχε αναλάβει ο Δήμος είναι 36.000,00 Ευρώ.

Τώρα σχετικά με το πρόβλημα που αντιμετωπίζει το συγκεκριμένο πρόγραμμα –Έργο είναι η καταπολέμηση του πολύπλευρου αποκλεισμού των Τσιγγάνων από την κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου, αδυναμίας πρόσβασής τους στα κοινωνικά αγαθά και της ύπαρξης στερεοτύπων και προκαταλήψεων στην περιβάλλουσα κοινωνία, μέσω της διευκόλυνσης πρόσβασης στη διαδικασία δημιουργίας επιχειρήσεων.

4.5.4. ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΛΑΙΑ II

Το πρόγραμμα αυτό, υλοποιήθηκε στην Καλαμάτα με π/υ 316.944,00 Ευρώ και αφορούσε την παροχή Συνοδευτικών και Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε 300 μέλη ευπαθών κοινωνικά ομάδων, προερχόμενα από:

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΑΜΕΑ	8
ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ	13
ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	2
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	100
ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	114
ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ	60
ΠΡΩΗΝ ΧΡΗΣΤΕΣ ή ΑΠΕΞΑΡΤΗΜΕΝΑ ΑΤΟΜΑ	3
ΣΥΝΟΛΟ	300

Το ΕΠΕΚΑ ανέλαβε την παροχή των Σ.Υ.Υ σε 300 άτομα, ενώ ο Δήμος Καλαμάτας τις δράσεις δημοσιότητας του έργου, με π/υ 63.388,80 Ευρώ.

Αποτιμώντας την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών και καταγράφοντας τις αδυναμίες οργανωμένης παρέμβασης στις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, προετοιμαζόμαστε ως Δήμος Καλαμάτας, για την υποβολή προτάσεων απασχόλησης μέσα από τις χρηματοδοτικές δυνατότητες της Δ΄ Προγραμματικής Περιόδου.

Θεωρείται ότι η οικοδόμηση μιας συνεκτικής και δίκαιης κοινωνίας αποτελεί το μέτρο των προσπαθειών μιας και τη βαθύτερη αποστολή της πολιτικής μας, μιας πολιτικής που θα έχει επίκεντρο τον άνθρωπο και η οποία θα υλοποιηθεί:

- Με την ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Με την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στην Αυτοδιοίκηση, την Εκκλησία, τους κοινωνικούς φορείς και τις εθελοντικές οργανώσεις, αναδεικνύοντας έτσι το πρόβλημα σε υπόθεση όλων και όχι του ενός.

4.5.5. ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 45 ΕΤΩΝ

Το πρόγραμμα αφορά την παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΣΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (Μακροχρόνια Άνεργοι)» και έχει προϋπολογισμό 160.565,00 Ευρώ.

Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας ανέλαβε την υλοποίηση του σχεδίου ολοκληρωμένης παρέμβασης (Υποέργο) με τίτλο «ΑΠΟΘΗΚΑΡΙΟΙ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ».

Επιπλέον, ο Δήμος Καλαμάτας, ανέλαβε την υλοποίηση μέρους του ανωτέρου υποέργου που αφορά την παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε (20) ωφελούμενους, προσλαμβάνοντας 3 στελέχη παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών με προϋπολογισμό 23.375,00 Ευρώ.

Στις 12 Απριλίου 2008 ο Δήμος Καλαμάτας διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα «Ανεργία, φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός και εγκληματικότητα» με ομιλητή τον καθηγητή του τμήματος Επικοινωνίας & Μ.Μ.Ε Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ιωάννη Πανούση.

4.6. Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ»²⁴

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ», είναι ο επίσημος φορέας της πολιτικής του Δήμου, στους τομείς του Πολιτισμού, της Κοινωνικής Αλληλεγγύης, της Κατάρτισης και Προώθησης στην Απασχόληση. Ιδρύθηκε σύμφωνα με το Ν3463/2006 και το ΦΕΚ 2434 την 1η Δεκεμβρίου 2008, ως αποτέλεσμα της μετεξέλιξης των:

24. www.dkalamatas.gr

- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Π.Α.Κ)
- Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ)
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ)

καθώς και της ενσωμάτωσης των δράσεων του Κοινωνικού Φορέα του Δήμου.

Με τη λειτουργία της η «ΦΑΡΙΣ», καλείται να αναδείξει τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία, να καλλιεργήσει στα παιδιά και τους νέους την αγάπη για τις τέχνες καθώς επίσης να δημιουργήσει μια αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στους δημότες και στο Δήμο με ιδιαίτερη έμφαση στις κοινωνικές ομάδες που έχουν ανάγκη προστασίας και στήριξης.

Θα υποστηριχθούν δραστηριότητες στους εξής τομείς:

Στο **Χορό** με τη λειτουργία του Διεθνούς Κέντρου Χορού ([ΔΙ.ΚΕ.ΧΟ](#)), του οποίου κορυφαία δραστηριότητα είναι η διοργάνωση του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας.

Στην **Καλλιτεχνική Παιδεία**, με τη λειτουργία των Σχολών:

- [Δημοτικό Ωδείο](#)
- [Σχολή Χορού](#)
- [Εικαστικό Εργαστήρι](#)

Στο **Θέατρο**, με τη συνέχιση της δραστηριότητας του [ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.](#)

Στην **Καλλιτεχνική δημιουργία** με διοργάνωση εικαστικών εκθέσεων στη [Δημοτική Πινακοθήκη](#) και άλλων θεματικών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στους χώρους πολιτισμού καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Στην **Κοινωνική Αλληλεγγύη** με την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης μέσω του πιστοποιημένου [Κ.Ε.Κ.](#), με ενέργειες προώθησης στην Απασχόληση, με δράσεις μέριμνας προς ευπαθείς κοινωνικές ομάδες όπως το [Δημοτικό Παντοπωλείο](#), το πρόγραμμα [«βοήθεια στο σπίτι»](#), η ενθάρρυνση για ένταξη στον κοινωνικό ιστό των οικονομικών μεταναστών κ. ά.

4.6.1. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

Το Δημοτικό Ωδείο είναι το μουσικό εργαστήριο της ΦΑΡΙΣ, το οποίο λειτουργεί από το 1985 και στεγάζεται σ' ένα όμορφο παραδοσιακό κτήριο του 19ου αι., νότια του κάστρου, ειδικά διαμορφωμένο και πλήρως εξοπλισμένο για τις ανάγκες ενός σύγχρονου ωδείου. Εκεί, μέσα σ' ένα εύφορο και δημιουργικό κλίμα, με νέες μεθόδους διδασκαλίας, δίνεται η μουσική γνώση, τόσο στην κλασική μουσική, όσο και στην παραδοσιακή και βυζαντινή.

Πάνω από 500 παιδιά κάθε χρόνο συμπληρώνουν τη μόρφωσή τους με συναυλίες, ακροάσεις, εργαστήρια, σεμινάρια και διαλέξεις. Στο Δημοτικό Ωδείο Καλαμάτας έχουν φοιτήσει μέχρι σήμερα πάνω από 10.000 μαθητές κι έχουν διδάξει διεθνούς φήμης σολίστ, μέλη της ορχήστρας της ΕΡΤ, σοπράνο και τενόροι της Ε.Λ.Σ., διακεκριμένοι συνθέτες, καθώς και καθηγητές πανεπιστημίων.

Αν συμπληρώσει κανείς και την εκάστοτε επιλεγμένη και άριστα καταρτισμένη διεύθυνσή του, δεν θα εκπλαγεί όταν μάθει ότι μέχρι σήμερα έχει δώσει 30 διπλώματα και 120 πτυχία. Ότι κάθε χρόνο μαθητές του μπαίνουν με υποτροφία σε Ακαδημίες του εξωτερικού, παίρνουν πρώτα βραβεία σε πανελλήνιους διαγωνισμούς, αλλά και επιστρέφουν για να διδάξουν ως καθηγητές στα τμήματά του.

Η Συμφωνική Ορχήστρα, η μαθητική Συμφωνική Ορχήστρα, η τρίφωνη παιδική Χορωδία και γενικώς οι καλλιτεχνικές δυνάμεις

του Ωδείου κάνουν αισθητή την παρουσία τους όχι μόνο στο κοινό της Καλαμάτας, αλλά και στις γειτονικές πόλεις. Εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν όλα τα είδη μουσικής στο Πνευματικό Κέντρο της πόλης, «Καλλιτεχνικά Καφενεία» στην αίθουσα διαλέξεων του Ωδείου, συνεργασίες με ελληνικούς και ξένους πολιτιστικούς φορείς (Εθνική Λυρική Σκηνή, Ορχήστρα Καμεράτα, Παιδική Χορωδία της Βιέννης κ.ά.) συμπληρώνουν το έργο του Ωδείου.

4.6.2. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ

Η Δημοτική Σχολή Χορού, που στεγάζεται στο Ζουμπούλειο Μέγαρο, είναι εξοπλισμένη με σύγχρονη και κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή και το κάθε διδακτικό έτος περιλαμβάνει ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα με μαθήματα κλασσικού μπαλέτου, σύγχρονου χορού, τζαζ, αυτοσχεδιασμού, Tai chi και μουσικοκινητικής αγωγής.

Λειτουργούν, επίσης, τμήματα γυμναστικής ενηλίκων, προεπαγγελματικό τμήμα (φυτώριο) και ειδικά τμήματα προετοιμασίας για πτυχία της Βασιλικής Ακαδημίας Χορού του Λονδίνου(R.A.D.). Στη διάρκεια του έτους οργανώνονται επιμορφωτικά προγράμματα που απευθύνονται τόσο στους μαθητές όσο και στους δασκάλους του χορού.

Η Δημοτική Σχολή Χορού της Καλαμάτας θεωρείται πρότυπη σχολή στο είδος της κάτι που επιβεβαιώνεται από τον αριθμό των

σπουδαστών και την υψηλή βαθμολογία που αποσπούν από τους καθηγητές – εξεταστές της RAD με την οποία συνεργάζεται εποικοδομητικά η Σχολή, αλλά και από τους μαθητές που μετά από σπουδές στο χορό σε σημαντικές σχολές της Ελλάδας και του εξωτερικού εργάζονται ως επαγγελματίες της τέχνης του χορού. Η ίδρυση του Διεθνούς Κέντρου Χορού Καλαμάτας το 1995 επέδρασε θετικά στη λειτουργία της σχολής και της έδωσε μια νέα ώθηση.

4.6.3. ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ της ΔΕΠΑΚ

Το Εικαστικό Εργαστήριο της ΔΕΠΑΚ προσφέρει σε παιδιά, εφήβους και ενήλικες, τη δυνατότητα, ανάλογα με την ηλικία τους και μέσα από ευχάριστη απασχόληση, να πλησιάσουν την εικαστική δημιουργία, να μάθουν τη γλώσσα της και να χειριστούν διαφορετικά εκφραστικά μέσα. Λειτουργούν τμήματα παιδικά μικτών υλών (ζωγραφική, κεραμική, κατασκευές), εφήβων (ζωγραφική, κεραμική) και ενηλίκων (ζωγραφική, κεραμική, γλυπτική, αγιογραφία, γραμμικό σχέδιο).

Με ατομικές και ομαδικές εργασίες και τη καθοδήγηση εμπειρών δασκάλων-καλλιτεχνών, καλλιεργούνται, μέσα από τη διαδικασία της τέχνης, η δημιουργικότητα σε όλους και το ταλέντο στους πιο προικισμένους. Παράλληλα με το εκπαιδευτικό του έργο, το εικαστικό εργαστήριο

έχει να επιδείξει αξιόλογη δραστηριότητα επιμορφωτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα.

Σεμινάρια που απευθύνονται τόσο σε ειδικούς όσο και στο φιλότεχνο κοινό, μαθήματα-διαλέξεις Ιστορίας της Τέχνης, προγράμματα συνεργασίας με εικαστικούς φορείς σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο εμπεριέχονται στην πολύπλευρη δράση του σχολείου.

Η πλατύτερη και μαζικότερη εικαστική παρέμβαση στην πόλη συμπληρώνεται με τη διοργάνωση πολύμορφων πολιτιστικών εκδηλώσεων και επιτυχημένων εκθέσεων που φέρνουν το κοινό της Καλαμάτας και της ευρύτερης περιοχής σε επαφή με το σύνολο της εικαστικής δημιουργίας.

4.6.4. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ(ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.)

Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.) ιδρύθηκε το 1984. Διατηρεί δύο σκηνές, την Κεντρική και τη Νέα. Σε αυτές, κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου παρουσιάζονται θεατρικά έργα από την ελληνική και παγκόσμια δραματουργία, καθώς και παραστάσεις για παιδιά. Κατά την καλοκαιρινή περίοδο, παρουσιάζεται ένα κλασικό έργο στο αμφιθέατρο του κάστρου.

Τα έργα της χειμερινής περιόδου παρουσιάζονται στην Καλαμάτα, στην περιφέρεια, στους όμορους νομούς και συχνά στην Αθήνα, ενώ εκείνο της καλοκαιρινής, εκτός των παραστάσεων της Καλαμάτας, παρουσιάζεται στα μεγάλα φεστιβάλ και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της χώρας μας.

Μέχρι σήμερα το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. έχει παρουσιάσει 150 περίπου έργα από την ελληνική και παγκόσμια δραματουργία. Βασικές κατευθύνσεις που χαρακτηρίζουν τη δραστηριότητά του είναι η προσπάθεια να συνδυαστεί ο ψυχαγωγικός, ενημερωτικός και παιδευτικός χαρακτήρας του θεάτρου, να δοθεί έμφαση στο κλασικό δραματολόγιο αλλά και στις σύγχρονες θεατρικές αναζητήσεις, να προβληθεί η ελληνική θεατρική παράδοση, αλλά και τα κορυφαία έργα της παγκόσμιας δραματουργίας. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την αισθητική αγωγή του παιδικού κοινού και για να προσελκυστούν στην Καλαμάτα σημαντικοί καλλιτεχνικοί συνεργάτες.

Με αφορμή το ανέβασμα των θεατρικών έργων και παράλληλα με αυτά, πραγματοποιούνται εκδηλώσεις (διαλέξεις-συζητήσεις, εκθέσεις και προβολές) και εκδίδεται το περιοδικό Θεατρική Καλαμάτα, με στόχο την ολοκληρωμένη παρουσίαση της θεατρικής παράστασης.

4.6.5. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Η πινακοθήκη ανήκει στη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας και στεγάζεται από το 2002 σε ανακαινισμένο νεοκλασικό κτήριο στο ιστορικό κέντρο της πόλης. Το 2007 πήρε το όνομα του χαράκτη Α. Τάσσου, που καταγόταν από τη Μεσσηνία, λόγω της δωρεάς μεγάλου αριθμού χαρακτικών από τη συλλογή του.

Είναι ένας χώρος τέχνης που αντανακλά τα εικαστικά δρώμενα της δεκαετίας του 1980 στη ζωγραφική, τη γλυπτική, την κεραμική και τη χαρακτική. Περιλαμβάνει έργα των Χρ. Μπότσογλου, Π. Τέτση, Τ. Κατσουλίδη, Γ. Ψυχοπαίδη, Β. Κατράκη, Κ. Βαρώτσου, Μ. Κατζουράκη, Γ. Βαλαβανίδη, Ό. Ζούνη κ.ά. Ο πυρήνας των 350 έργων της χαρακτηρίζεται από πολυμορφία εικαστικών τάσεων και ρευμάτων και αποτελείται από προσφορές Ελλήνων δημιουργών στην πόλη μετά το σεισμό του 1986.

Τα εν λόγω έργα έχουν εμπλουτιστεί και από μεταγενέστερες δωρεές αρκετών καλλιτεχνών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης οι περιοδικές εκθέσεις που οργανώνονται από την ίδια την πινακοθήκη ή σε συνεργασία με αναγνωρισμένους εικαστικούς φορείς και οι οποίες καλύπτουν όλες τις μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης, κλασικές αλλά και πρωτοποριακές.

4.6.6. ΚΕΚ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Το ΚΕΚ Δήμου Καλαμάτας είναι πιστοποιημένο Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης που δημιουργήθηκε το 1995 και δραστηριοποιείται στους τομείς της εκπαίδευσης, πληροφόρησης και υποστήριξης της επαγγελματικής ένταξης ανέργων κάθε ηλικίας και εκπαίδευσης. Η συσσωρευμένη εμπειρία του Δήμου Καλαμάτας στον τομέα της διεξαγωγής εκπαιδευτικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, αναπτυξιακών μελετών και οργάνωσης επιστημονικού και κοινωνικού περιεχομένου ημερίδων, συμποσίων κλπ μπορεί να συγκριθεί με την αντίστοιχη υψηλού επιπέδου ευρωπαϊκών εταιρειών, και αποτέλεσε την κύρια εναρκτήρια δύναμη και το λόγο δημιουργίας και λειτουργίας του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Τα θεματικά πεδία εξειδίκευσης του ΚΕΚ είναι:

- *Επαγγέλματα Οικονομίας και Διοίκησης*
- *Επαγγέλματα Τεχνικά και Μεταφορών*
- *Επαγγέλματα Περιβάλλοντος*
- *Επαγγέλματα Πληροφορικής και Επικοινωνιών*

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΕΚ είναι επταμελές και ορίζεται από το Δήμο Καλαμάτας. Μετέχουν σε αυτό εκπρόσωπος του Εργατικού Κέντρου, του ΟΑΕΔ και ένας δημότης με γνώσεις σχετικές με τις δραστηριότητες του ΚΕΚ. Πρώτος Πρόεδρος του ΔΣ ήταν ο καθηγητής Μιχάλης Σούμπλης Δ/ντης Β'θμιας

Εκπαίδευσης Νομού Μεσσηνίας (1996 - 1998) και στη συνέχεια οι: Δημήτρης Γιαννημάρας καθηγητής (1999-2002), Δικαιουλάκος Βασίλειος καθηγητής (2003-2004) και Γεωργία Βασιλάκη οικονομολόγος (2005-2006). Σημερινός Πρόεδρος του ΚΕΚ (2007) είναι ο καθηγητής κος Μπασακίδης Νικόλαος. Το ΚΕΚ Δήμου Καλαμάτας στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις ειδικά διαμορφωμένες για εκπαιδευτήριο με προσβάσεις για άτομα με κινητικές δυσκολίες, διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό και επιλεγμένο διοικητικό προσωπικό και εισηγητές που είναι καταξιωμένοι επιστήμονες και επαγγελματίες με διδακτική εμπειρία, γεγονός που του επιτρέπει να παρέχει άρτια και υψηλού επιπέδου επαγγελματική κατάρτιση

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

- Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης
- Προγράμματα Καταπολέμησης του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας.

Κοινοτικές πρωτοβουλίες:

- Κοινοτικό Πρόγραμμα GRUNDTVIG
- Κοινοτικό Πρόγραμμα Leonardo da Vinci
- Προγράμματα Ενδοεπιχειρησιακής Κατάρτισης
- Προώθηση στην απασχόληση
- Πληροφόρηση
- Βιβλιοθήκη
- Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού

3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης Γ' ΚΠΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (βλέπε ανακοινώσεις)

- Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ανέργων
- Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση εργαζομένων
- Κοινωνία της πληροφορίας
- Σχέδια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- GRUNDTVIG I
- ΝΕΟΛΑΙΑ
- EQUAL

4.6.7. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Το Δημοτικό Παντοπωλείο δημιουργήθηκε το Δεκέμβριο 2008 από το Δήμο Καλαμάτας. Σκοπός της νέας αυτής κοινωνικής δομής είναι η δωρεάν παροχή βασικών καταναλωτικών αγαθών σε οικογένειες ή άτομα που έχουν ανάγκη. Με τον τρόπο αυτό και σε συνδυασμό με ένα συνολικό πρόγραμμα υποστήριξης που θα καταρτίζεται για κάθε οικογένεια θα απομακρύνεται ο κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού.

Η λειτουργία του παντοπωλείου στηρίζεται σε εθελοντική προσφορά από μια ενδεκαμελή ομάδα, που έχει συγκροτηθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και στην οποία εκπροσωπούνται και οι δημοτικές παρατάξεις της αντιπολίτευσης.

Η εθελοντική ομάδα συνεργάζεται με την Κοινωφελή Επιχείρηση του Δήμου Καλαμάτας «Φάρις» που έχει την ευθύνη της διαχείρισης, τον οικονομικό έλεγχο και τον τρόπο επιλογής των

ωφελουμένων ατόμων και οικογενειών. Καταβάλλεται προσπάθεια ώστε η προμήθεια των αγαθών να γίνεται δωρεάν, ενώ σε ειδικές περιπτώσεις και προκειμένου να διευκολυνθεί η εύρυθμη λειτουργία του, το Δημοτικό Παντοπωλείο θα στηρίζεται οικονομικά από το Δήμο.

4.6.8. ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Σκοπός του προγράμματος είναι να προσφέρει κατ' οίκον υπηρεσίες σε ηλικιωμένα άτομα και σε άτομα με αναπηρίες, μη επαρκώς αυτοεξυπηρετούμενους, που διαβιούν μοναχικά (κυρίως) και το εισόδημα τους είναι χαμηλό, με στόχο την παραμονή τους στο οικείο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, τη διατήρηση της συνοχής της οικογένειάς τους, την αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας και καταστάσεων κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης. Επίσης, με την λειτουργία του προγράμματος δίνεται η δυνατότητα στις γυναίκες που ήταν επιφορτισμένες με την φροντίδα των ατόμων αυτών, να απεμπλακούν και να διευκολυνθούν στην ένταξη τους στην αγορά εργασίας.

Η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας που παρέχεται στους ωφελούμενους από το ειδικό – επιστημονικό προσωπικό, είναι στους τομείς: α) συμβουλευτικής και ψυχοσυναισθηματικής υποστήριξης των ωφελούμενων και των οικογενειών τους, β) νοσηλευτικής πρωτοβάθμιας φροντίδας, γ) οικογενειακής

φροντίδας, δ) φυσιοθεραπείας και ήπιας αθλητικής άσκησης, ε) αγωγή υγείας και πρόληψης και στ) εργοθεραπείας.

Ο Δήμος Καλαμάτας, στο πλαίσιο υλοποίησης της κοινωνικής πολιτικής και της μέριμνας για τους δημότες του, υλοποιεί δυο (2) προγράμματα "Βοήθεια στο Σπίτι", που εποπτεύονται από τον Κοινωνικό Τομέα της Κοινωφελούς Επιχείρησης ΦΑΡΙΣ (2721097173).

Υλοποίηση προγράμματος "Βοήθεια στο Σπίτι" στην πόλη της Καλαμάτας

Φυσικό αντικείμενο αποτελεί η λειτουργία μιας μονάδας "Βοήθεια στο Σπίτι" στην πόλη της Καλαμάτας, με σκοπό την εξυπηρέτηση ηλικιωμένων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθεια. Το πρόγραμμα λειτουργεί στην πόλη της Καλαμάτας από το 1998, απασχολεί 3 άτομα μόνιμου προσωπικού(1 κοινωνική λειτουργό, 1 νοσηλεύτρια και 1 οικογενειακή βοηθό), που συνεπικουρείται από 11 άτομα μερικής απασχόλησης και σήμερα εξυπηρετεί 200 ωφελούμενους.

Μέσω του προγράμματος, καλύπτονται κοινωνικές ανάγκες των ωφελουμένων που αφορούν: α) ανάγκες εξασφάλισης ή βελτίωσης της αυτοεξυπηρέτησης, β) ανάγκες κάλυψης βασικών αναγκών καθημερινής διαβίωσης, γ) η αντιμετώπιση αναγκών πρόληψης, παρακολούθησης ή αποκατάστασης ψυχοσωματικών και συναισθηματικών προβλημάτων και δ) η κάλυψη πολιτιστικών, θρησκευτικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Υλοποίηση προγράμματος "Βοήθεια στο Σπίτι" στα Τοπικά Διαμερίσματα

Φυσικό αντικείμενο αποτελεί η λειτουργία μιας μονάδας "Βοήθεια στο Σπίτι" στα 10 Τοπικά Διαμερίσματα του ορεινού όγκου του Ταυγέτου που είχαν ενταχθεί στα Ο.Π.Α.Α.Χ. (Τ.Δ. Αλαγονίας, Αρτεμής, Νέδουσας, Πηγών, Καρβελίου, Λαδά, Ελαιοχωρίου, Βέργας, Λεϊκών και Μ. Μαντίνειας), με σκοπό την εξυπηρέτηση ηλικιωμένων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθεια. Το πρόγραμμα λειτουργεί από το 29/9/2004, απασχολεί 4 άτομα (2 κοινωνικοί λειτουργοί, 1 νοσηλεύτρια και 1 οικογενειακή βοηθό) και σήμερα εξυπηρετεί 80 ωφελούμενους.

Μέσω του προγράμματος, καλύπτονται κοινωνικές ανάγκες των ωφελουμένων που αφορούν: α) ανάγκες εξασφάλισης ή βελτίωσης της αυτοεξυπηρέτησης, β) ανάγκες κάλυψης βασικών αναγκών καθημερινής διαβίωσης, γ) η αντιμετώπιση αναγκών πρόληψης, παρακολούθησης ή αποκατάστασης ψυχοσωματικών και συναισθηματικών προβλημάτων και δ) η κάλυψη πολιτιστικών, θρησκευτικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έπειτα από την ολοκλήρωση της εμπειρικής έρευνας πιο κάτω παραθέτονται κάποια συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν από συνεντεύξεις με διάφορες υπηρεσίες και φορείς του Δήμου Καλαμάτας.

Κάθε πολίτης έχει δικαίωμα ώστε να μπορεί να απολαμβάνει τις υπηρεσίες και την κοινωνική προστασία που παρέχονται από τον κάθε δήμο. Οπότε καταλαβαίνουμε ότι η άσκηση της κοινωνικής πολιτικής είναι απαραίτητη και σημαντική όχι μόνο στην άσκηση της πολιτικής ενός δήμου αλλά και στην άμεση και αναγκαία εξυπηρέτηση της ζωής των πολιτών. Δηλαδή η σωστή και ολοκληρωμένη αντίληψη της κάθε περιοχής είναι σαφώς καθοριστική για τα εφαρμοζόμενα προγράμματα τα οποία θα καλύπτουν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των πολιτών οι οποίες όπως είναι λογικό αυτές θα διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή καθώς επίσης και ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες κάθε δήμου.

Έτσι από τη στιγμή που ο κάθε δήμος γνωρίζει με κάθε λεπτομέρεια τις δυνατότητές του παροχής υπηρεσιών θα πρέπει λογικά να μπορεί να καλυτερεύει όλο και περισσότερο τις λειτουργίες του ώστε οι υπάρχουσες ανάγκες να μειώνονται.

Το βασικό λοιπόν ερώτημα που τέθηκε σε φορείς και υπηρεσίες του δήμου που εξετάζουμε είναι το εξής:

Κατά πόσο η εφαρμογή και η άσκηση της κοινωνικής πολιτικής του δήμου βρίσκει άμεση ανταπόκριση στους φορείς του και επιπλέον αν και κατά πόσο οι δημότες του δήμου είναι ευχαριστημένοι από την εξυπηρέτηση και την λειτουργία του.

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω τα συμπεράσματα αυτά είναι απόρροια των συνεντεύξεων των φορέων και των υπηρεσιών του δήμου. Εφόσον συζητήσαμε με τους ανωτέρους κάθε φορέα συμπεράναμε ότι ναι μεν υπάρχουν κάποια προβλήματα στα παρεχόμενα προγράμματα τα οποία προβλήματα εντοπίζονται κυρίως στην έλλειψη ενιαίας οργάνωσης και οι διάφορες επικαλύψεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες εντούτοις οι φορείς είναι ευχαριστημένοι σε κάποιο βαθμό.

Ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση ο δήμος Καλαμάτας δείχνει στα προγράμματα που αφορούν την Τρίτη ηλικία αφού τα προγράμματα που τους παρέχει καθώς και οι δραστηριότητες τους είναι καλυμμένες σε μέγιστο βαθμό.

Όσον αφορά τους βρεφονηπιακούς σταθμούς εξυπηρετούν σε μέγιστο βαθμό τους γονείς των βρεφών και των παιδιών γι' αυτό και η προσέλευσή τους συνεχώς αυξάνεται μιας και οι παρεχόμενες υπηρεσίες του δήμου στηρίζουν σε μεγάλο βαθμό τα παιδιά και τους γονείς αυτών.

Σημαντική είναι και η συμβολή του αθλητικού φορέα του δήμου όπου μέσω των προγραμμάτων του συνεισφέρει και στην άθληση και στην φροντίδα της υγείας των δημοτών του.

Επιπλέον ο δήμος έχει εφαρμόσει κάποιο πρόγραμμα προστασίας των μεταναστών αφού καλύπτουν σε μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού του δήμου.

Σε γενικότερο βαθμό υπάρχουν κάποια προβλήματα διοίκησης όσον αφορά το απασχολούμενο προσωπικό όπως επίσης και η κατάλληλη κατάρτιση για κάθε τομέα του φορέα αφού αυτή είτε θα είναι ελλιπής είτε το προσωπικό δεν αρκεί για τις παρεχόμενες ανάγκες των πολιτών.

Σε οικονομικό επίπεδο υπάρχει μια θα λέγαμε υποχρηματοδότηση των φορέων όπου μειώνει τις δυνατότητες εφαρμογής περισσότερων προγραμμάτων αφού οι παρεχόμενοι πόροι είναι ανεπαρκείς για περαιτέρω εξέλιξη των φορέων και λειτουργικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Με άλλα λόγια οι ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες του δήμου θα πρέπει να αναπτυχθούν και συγχρόνως να δημιουργηθούν νέες δομές.

Οι πολίτες του δήμου μας, φαίνεται πως είναι αρκετά δυσαρεστημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες των φορέων τόσο από άποψης μη ικανοποιητικής λειτουργίας αυτών λόγω έλλειψης προσωπικού αλλά και λόγω χρόνου εξυπηρέτησης.

Από τα παραπάνω και όλα όσα αναφέρθηκαν σ' αυτήν την ενότητα το γενικό συμπέρασμα απορρέει στο ότι υπάρχει άμεση ανάγκη να αναπτυχθούν οι ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες ώστε να προληφθούν αλλά και συγχρόνως να μειωθούν τα προβλήματα ,επίσης οι διαδημοτικές μορφές συνεργασίας να αξιοποιηθούν σωστά και τέλος οι ήδη υπάρχουσες δομές να δικτυωθούν σε ένα τέτοιο σύστημα το οποίο θα διευκολύνει κατά πολύ τη ροή των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και την εξυπηρέτηση των πολιτών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Οι ερωτήσεις που πραγματοποιήθηκαν στους φορείς του Δήμου Καλαμάτας είναι οι εξής:

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Κατά πόσο η κοινωνική πολιτική του Δήμου Καλαμάτας ευνοεί τις ανάγκες των βρεφονηπιακών σταθμών μέσα από τα προγράμματα που τους παραχωρεί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σύμφωνα λοιπόν με την διευθύντρια του πρώτου βρεφονηπιακού σταθμού του Δήμου, κ.α Κουράφα τα πράγματα έχουν ως εξής:

Ο Δήμος λοιπόν βοηθά σε μεγάλο βαθμό τις υπάρχουσες ανάγκες των σταθμών ειδικά σε θέματα συντήρησης και επισκευών στέλνοντας δικά του συνεργεία για αποκατάσταση βλαβών και άλλων υπηρεσιών.

Σε θέματα οικονομικά ο Δήμος ενισχύει τους παιδικούς σταθμούς όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις δεν είναι επαρκείς.

Βέβαια δεν παύουν να υπάρχουν και τα αρκετά προβλήματα όπως στην έλλειψη προσωπικού για την καλύτερη εξυπηρέτηση των παιδιών που στεγάζονται αλλά και για την ομαλή λειτουργία των σταθμών.

Κάποια προβλήματα υπάρχουν και σε επίπεδο διοίκησης τα οποία και πάλι οφείλονται σε έλλειψη προσωπικού.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Α' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Τηρείται η άσκηση κοινωνικής πολιτικής στα ΚΑΠΗ του Δήμου Καλαμάτας και τι προβλήματα υπάρχουν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Εφόσον ρωτήσαμε την προϊσταμένη του ΚΑΠΗ κ.α Καντζά την παραπάνω ερώτηση μας απάντησε:

Ιδιαίτερα προβλήματα δεν υπάρχουν γιατί ο συγκεκριμένος δήμος δείχνει μια ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση στην Τρίτη ηλικία παρέχοντάς τους πολλά προγράμματα απασχόλησής τους, φροντίδας τους και διασκέδασής τους, θα μπορούσε όμως να υπάρχει μεγαλύτερος στεγαστικός χώρος για περισσότερες δραστηριότητες αφού ο χώρος που παρέχεται είναι αρκετά μικρός.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3: ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ κ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΑΣΑΚΙΔΗΣ

Κατά πόσο ο Δήμος Καλαμάτας ανταποκρίνεται στην άσκηση της Κοινωνικής Πολιτικής και σε πιο βαθμό οι πολίτες του δήμου είναι ευχαριστημένοι σε κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σύμφωνα λοιπόν με όσα μας είπε ο Αντιδήμαρχος Καλαμάτας κ. Νικόλαος Μπασακίδης και μέσα από τα στοιχεία που μας παρουσίασε σχετικά με το θέμα, ο δήμος Καλαμάτας παρέχει στους πολίτες του πολλά προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που ευνοούν κάλλιστα και τις αδύναμες ομάδες των πολιτών (που παρουσιάστηκαν και άλλωστε στην εργασία αυτή) όπως για παράδειγμα το πρόγραμμα «ΖΟΦΩΡΟΣ» ή το πρόγραμμα ΕΛΑΙΑ II ή ακόμα πιο κοντά στην ίδρυση της νέας κοινωφελούς επιχείρησης «ΦΑΡΙΣ» που το κύριο αντικείμενό της είναι η κοινωνική πολιτική της πόλης αλλά και ο πολιτισμός της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ε.Ε.Τ.Α.Α., Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, μελέτη Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Ε.Ε.Τ.Α.Α, Αθήνα 1995
2. Ο. Στασινοπούλου, Κράτος Πρόνοιας, β' έκδ. Gutenberg, Αθήνα 1992
3. Ο. Στασινοπούλου, <<Αναδιάρθρωση των προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών, η επικαιρότητα της ανεπίσημης φροντίδας και οι σύγχρονες διαπλοκές στο κοινωνικό κράτος και κοινωνική πολιτική. Π. Γετίμης – Δ. Γράβαρης (επιμ.), Θεμέλιο, Αθήνα 1993
4. Ο. Στασινοπούλου, Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική
5. Γετίμης Π. Κοινωνικές Πολιτικές και Τοπικό Κράτος – Η σύγχρονη προβληματική, Γετίμης Π. – Γράβαρης Δ. (επιμ.), Θεμέλιο, Αθήνα 1993
6. Τσενές Ηλ., Τοπική Αυτοδιοίκηση – Θεωρία και πράξη, εκδόσεις ΦΟΙΒΟΣ, Αθήνα 1986
7. Σ. Χτούρης, Θεσμοί και ρυθμίσεις της Κοινωνικής Πολιτικής, Πράξις, Αθήνα 1993
8. ΦΕΚ Νόμος 2646/98 <<Περί ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας>>
9. Βασιλείου Γ. Πανάγου Κωνσταντίνου Σ. Τσουντα, Διακρατική και υπερεθνική συνεργασία(το οικουμενικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο), Παπαζήση, Αθήνα 2002
10. Κοντιάδης Ξενοφώντας, <<Κοινωνική πολιτική και ΤΑ>>, τελική έκθεση, Εκδόσεις Α. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 2006

11. Φερώνας Ανδρέας, <<Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός σε Ευρώπη και Ελλάδα>>, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα 2004

12. Οργανισμός Λειτουργίας Διοίκησης και Διαχείρισης του Κέντρου Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Καλαμάτας

13. Κανονισμός Λειτουργίας του Αθλητικού Φορέα του Δήμου Καλαμάτας

14. Κανονισμός Λειτουργίας του Δημοτικού Νομικού Προσώπου << Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Καλαμάτας>>

15. Κανονισμός Λειτουργίας Δημοτικού Πνευματικού Κέντρου ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ- ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΕΙΟΣ ΛΑΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

16. Διαδίκτυο:
 - www.europa.eu.int
 - www.dkalamatas.gr
 - www.messinia.gr